

D 2384 E – 1,50€ – RUJAN/SEPTEMBER 2014 – BR./NR. 9 (347)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

IN MEMORIAM
don Ante Živko Kustić
(1930.–2014.)

Vrijeme susreta i zahvalnosti

Naslovnica:

Detalji s proslave Gospe od Anđela
na Visovcu, 2. kolovoza 2014.;
snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland

IBAN:

DE03 7509 0300 0006 4989 73

SWIFT-BIC: GENODEF1M05

Zadnja stranica:

Brdo Okit s Gospičinom crkvom
iznad Vodića;
snimio: A. Polegubić

DAN HRVATSKIH MUČENIKA

UDBINA

Svečano euharistijsko slavlje o Danu hrvatskih mučenika

O Danu hrvatskih mučenika, središnje euharistijsko slavlje ispred Crkve hrvatskih mučenika na Udbini u subotu, 30. kolovoza predvodio je predsjednik Komisije HBK „Iustitia et pax“ sisački biskup Vlado Košić. U koncelebraciji su uz domaćeg gospičko-senjskog biskupa Milu Bogovića bili i predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić, predsjednik BK BiH banjalučki biskup Franjo Komarica, riječki nadbiskup Ivan Devčić, šibenski biskup Ante Ivas, porečko-pulski biskup Dražen Kutleša, te umirovljeni porečko-pulski biskup Ivan Milovan, te brojni svećenici među kojima i ravnatelj Hrvatske inozemne pastve fra Josip Bebić.

Na misnom
slavlju na
Udbini, koje
je predvodio
sisački
biskup mons.
Vlado Košić,
okupio se
veliki broj
vjernika

Snimka: IKA

Biskup Košić je u propovijedi, između ostalog, posvijestio činjenicu, kako je prošlo 20. stoljeće bilo najkrvavije upravo po ubijanju kršćana. Većina građana Zapada u kojima je kršćanstvo povijesna religija, uključujući i Hrvate, uopće ne zna kakve su se stravične stvari dogodile kršćanima u prošlom stoljeću i kakve im se događaju još i danas. O kršćanstvu se u medijima danas može čuti uglavnom samo po skandalima pa se stječe dojam da je kršćanstvo, iz ove perspektive i stvorene klime, uzrok svih zala prošlih stoljeća, ustvrdio je biskup, te se posebno osvrnuo na današnji progon kršćana u islamskim zemljama. Biskup Košić se osvrnuo na progon hrvatskih katolika, koji trpe mučeništvo od različitih nepravdi i nasilja. „Trebali bismo danas imenovati i drugu hrvatsku ranu ili mjesto aktualnog mučeništva hrvatskih katolika: to je BiH. U njoj je danas zaista teško biti Hrvat i katolik. Treća rana našeg hrvatskog mučeništva danas je nepoštenje i lopovluk koji trpe naši ljudi zbog neodgovornosti onih koji nas vode, a koji ne vole ni hrvatski narod ni Katoličku Crkvu već samo svoj džep i nemoralno upravljaju našim dobrima, a za sirotinju ne mare. Ipak mi kao katolički narod nikada nismo zbog svojih rana pali i ostali slomljeni, uvijek smo se dizali, pa je to i naš zadatak danas. Zavapimo ovdje u Udbini svim našim hrvatskim mučenicima, i svecima i blaženicima, i takim koji nisu kao takvi proglašeni, a samo su Bogu poznati po svojoj ljubavi i žrtvi, da zagovaraju za nas danas, da nam isprose ustrajnost u dobroti, istini, pravdi i ljubavi, kako bi naša Domovina imala budućnost. A to će biti po velikoj ljubavi prema Bogu i svome domu i rodu, kako nas upravo uče svi naši hrvatski mučenici. Naši su mučenici slijedili Krista i zato su njemu pridruženi u slavi uskrsnuća. To je i naš put, braćo i sestre, i zato slavimo mučenike da bismo u njima hvalili Gospodina koji je nas 'ljubio do kraja, sve do smrti', te kako bismo i sami gledajući njih hrabro prihvaćali sve kušnje i nevolje znajući da se život vječni dobiva samo ako se zemaljski život daje za druge“, rekao je biskup Košić. Na kraju mise riječi zahvale izrazio je gospičko-senjski biskup Mile Bogović, posebno spomenuvši trud članova Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij za popisivanje svih žrtava Drugoga svjetskog rata i poraća iz hrvatskoga naroda i Katoličke Crkve. Biskup je istaknuo da će se na taj način doći do istine koja se često iskrivljavala i izbjeći manipuliranje žrtvama.

IKA

U OVOM BROJU

● IN MEMORIAM

don Ante
Živko Kustić
(1930.–2014.)

str.

8

● INTERVJU: Ivica Matijević

Vjera i život
idu zajedno

str.

6

● TEOLOŠKI OSVRT: dr. N. Vranješ

Kako
unaprijediti
župni
pastoral

str.

12

IZ CRKVE U SVIJETU

Mlada i vitalna Crkva u Južnoj Koreji

Vruće, ali i kišne dane, usred ljeta, od 13. do 18. kolovoza papa Franjo iskoristio je za apostolski pohod Južnoj Koreji

4

IZ CRKVE U DOMOVINI

Dan hrvatskih mučenika

„Treća rana našeg hrvatskog mučeništva danas je nepoštjenje i lopovluk koji trpe naši ljudi zbog neodgovornosti onih koji nas vode, a koji ne vole ni hrvatski narod, ni Katoličku Crkvu već samo svoj džep i nemoralno upravljaju našim dobrima, a za sirotinju ne mare.

2

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

Barbarstvo džihadista

Argumentiranje je besmisleno: džihadisti „Islamske države“ (IS) isključuju sva ograničenja, koja smo tijekom povijesti usvojili.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Der „Vater Europas“

18. Internationaler Kongress
Renovabis in Freising

13-14

„Frankfurtsko razdoblje ostaje mi dragocjeni komadić života sa zahvalnim uspomenama na divne ljude s kojima sam ondje radio.“

Dvije frankfurtske godine
don Ante Živka Kustića

Jedno od najvećih imena hrvatskoga novinarstva don Ante Živko Kustić preminuo je 18. srpnja u Zagrebu u 84. godini života. Bio je glavni urednik „Žive zajednice“ od 1991. do 1993. godine. O svemu se opširnije može čitati u ovom broju na str. 8–11. Don Ante Živko Kustić ostavio je neizbrisiv trag i u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj. U ovoj prigodi se sa zahvalnošću opraštamo od don Ante Živka Kustića s njegovim tekstom o njegovim dvjema frankfurtskim godinama, koji je objavljen 1998. godine u jubilarnom broju „Žive zajednice“ u povodu njezina 20-godišnjeg izlazenja. Evo što o tom razdoblju kaže sam don Ante Živko: „Kad sam potkraj 1991. došao u Frankfurt da preuzmem službu glavnog urednika 'Žive zajednice', na Hrvatsku se već bila oborila krvava agresija. Čim sam se pak našao među hrvatskim katolicima u Njemačkoj, prvo što sam doživio bila je najtješnja po-

vezanost sa svime što se događalo u domovini. Hrvatska je krvarila, jaulkala i nadala se u svakom hrvatskom srcu u Njemačkoj i drugdje širom svijeta. (...) Velika iseljena Hrvatska zapravo je na svoj način jamčila da obnovljena hrvatska država ne može propasti. Ta je država već bila ostvarenje onoga sna što su ga Hrvati izvan domovine desetljećima budni sanjali. I bilo je sasvim očito da ta iseljena Hrvatska najodređenije i najprepoznatljivije živi u hrvatskim katoličkim misijama, župama i centrima širom svijeta. Tako se odlaskom iz Zagreba nisam udaljio od hrvatske patnje, nego sam samo na nešto drugačiji način još dublje u nju zaronio, još više je proživljavao. (...) Frankfurtsko razdoblje ostaje mi dragocjeni komadić života sa zahvalnim uspomenama na divne ljude s kojima sam ondje radio.“ Don Ante Živko, hvala za dragocjeno vrijeme darovano „Živoj zajednici“!

Urednik

Iz delegatove Poruke

„Otac Europe“

Krajem rujna zatvara se u Aachenu velika izložba postavljena o 1200. obljetnici smrti franačkog cara Karla Velikog. Umro je 28. siječnja 814., a pokopan je u Prosperinu sarkofagu, koji se čuva u muzeju katedrale u Aachenu. Nijedna građevina nije tako usko povezana s osobom Karla Velikog kao aachenska katedrala, jer joj je on utemeljitelj gradnjom svoje dvorske kapelice. Valja podsjetiti kako je u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu organizirana od prosinca 2000. do svibnja 2001. izložba „Karlo Veliki i stvaranje Europe“. „Otac Europe“, ratovima je uspio ujediniti Europu. Nakon raspada Rimskog carstva i podjele na Istočno (Bizantsko) i Zapadno carstvo vojni i politički uspjesi Karla Velikog znatno su ojačali njegovu moć na Zapadu. Anglosaksonski redovnik Alkuin godina ma je prije Karlove krunidbe za cara isticao njegovu dominantnu ulogu u kršćanskom svijetu. Karlo je

zavladao cijelom Zapadnom Europom. U Rimu ga je papa Lav III. na Božić 800. okrunio za cara, čime nastaje Sveto Rimsko Carstvo. Krunidba je izazvala prosvjed Bizanta i međusobnim ratom, koji je završio mirom u Aachenu 812. Bizant je tim mirom odlučio priznati Karlu carski naslov. Tadašnja područja Panonske i Dalmatinske Hrvatske su nominalno priznale vlast Franaka, dok je Crvena Hrvatska, danas crnogorsko primorje i dio Albanije, ostala pod vlašću Bizanta. Franci se nisu miješali u vlast Dalmatinske (Primorske) Hrvatske, tako da su hrvatski knezovi vladali praktički samostalno. Koliko je Karlo bio moćan i ugledan među Hrvatima, svjedoči i činjenica da je hrvatska i uopće slavenska riječ „kralj“ nastala upravo od Karlova imena (Carolus). Iako izložba u Aachenu završava 21. rujna, „Karlova godina“ traje još do polovice prosinca. Liturgijsko slavlje o obljetnici careve smrti predvodio je kardinal Karl Lehmann.

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

Mlada i vitalna Crkva u Južnoj Koreji

Vruće, ali i kišne dane, usred ljeta, od 13. do 18. kolovoza papa Franjo iskoristio je za apostolski pohod Južnoj Koreji.

Ljeto je papa Franjo opet proveo u Rimu, te nije boravio u ljetnikovcu u Castel Gandolfu. No, vruće je — ali i kišne dane — usred ljeta, od 13. do 18. kolovoza iskoristio za apostolski pohod Južnoj Koreji. Kako su izvijestili brojni crkveni mediji, motiv putovanja bio je objediniti slavnu prošlost i budućnost, tj. spomen na velike koji su zadužili sadašnje naraštaje prenijevši im evanđelje Isusa Krista i nadu za kojom vapi mladi naraštaji. Službeno je, pak, povod bila proslava 6. Dana azijske mladeži — nositelja i tražitelja nade — koja je završila misom s Papom u Haemiju. A najveće slavlje tijekom putovanja bila je misa u Seulu u subotu 16. kolovoza, na kojoj su beatificirani bl. Pavao (Paul) Yun Ji-Chung i 123 drugova, koji su mučeništvom posvjedočili svoju vjeru u Krista u razdobljima progona tijekom 18. i 19. sto-

Izvor: Engl. redakcija Radio Vatikana; ovdje IKA

Papa Franjo pozdravlja hodočasnike na Trgu Gwanghwamun u Seulu

ljeća. Iz tog je sjemena izrasla mlada i vitalna Crkva, o kojoj je na općoj audijenciji u srijedu, po povratku, 20. kolovoza govorio sam Papa. Ta Crkva danas, prema podatcima koje je objavila Sveta Stolica, broji oko 5,4 milijuna vjernika, ili gotovo 11 posto ukupnog stanovništva Južne Koreje. Prije nepunih 60 godina katolika je bilo manje od 200.000. Tu je Crkvu, koja u korejskom društvu, zacijelo ne slučajno, danas uživa velik ugled, papa Franjo došao ohrabriti da ne podlegne kušnjama suvremenog doba, nego da i dalje bude kvasac u zemlji koja je desetljećima kušana podjelom Korejskog poluotoka i naroda na dva dijela.

Pred 8 tisuća hodočasnika i vjernika iz cijeloga svijeta u dvorani Pavla VI, Sveti Otac zahvalio je i na izraženoj sućuti zbog pogibije bliskih mu rođaka u automobilskoj nesreći u Argentini. „I papa ima obitelj. Bilo nas je petero braće i sestara; imam šesnaest nećaka i nećakinja“, rekao je Papa, dodajući da je jedan od nećaka imao tragičnu prometnu nezgodu u kojoj su poginuli njegova žena, dvogodišnji sin i sinčić koji je imao

tek nekoliko mjeseci. „Moj je nećak u kritičnom stanju. Zahvaljujem vam jako, jako, na izrazima sućuti i na molitvi.“

Korejska je Crkva, nastavio je Papa, „utemeljena na svjedočanstvu mučenika i pokretana misionarskim duhom, u zemlji u kojoj se susreću drevne azijske kulture i trajna novost evanđelja“, a značenje je svoga pohoda sazeo u tri riječi: spomen, nada i svjedočenje. Koreja je država

Crkvu u Koreji osnovali su laici

Crkva u Koreji, jednako tako, čuva spomen na prevažnu ulogu što su je imali vjernici laici na počecima vjere i u djelu evangelizacije. Naime, kršćansku zajednicu u Koreji nisu osnovali misionari, nego skupina mladih Korejaca u drugoj polovici 1700, „koji su bili očarani nekim kršćanskim tekstovima“ koje su duboko proučili i uzeli su ih za životna pravila. „Jedan je od njih poslan u Peking da bi primio krštenje, a potom je taj laik krstio svoje drugove. Iz te prve jezgre razvila se velika zajednica, koja je od početka pa kroz gotovo stoljeće pretrpjela teške progone, s tisućama mučenika. Dakle, Crkva u Koreji temelji se na vjeri, na misijskoj zauzetosti i na mučeništvu vjernika laika.

Kršćanstvo poštuje sve kulture

U povijesti vjere u Koreji vidi se kako Krist ne poništava kulture, ne guši put naroda koji „stoljećima i tisućljećima tragaju za istinom i ostvaruju ljubav za Boga i bližnjega. Krist ne dokida što je dobro, nego ga unaprijeđuje, dovodi do ostvarenja“. Ono protiv čega se Isus bori i što pobjeđuje je „Zli koji sije kukolj između čovjeka i čovjeka, između naroda i naroda; koji stvara isključivanje zbog idolatrije novcu; koji sije otrov ništavila u srcima mladih. Da, Isus se borio i pobijedio ga svojom Žrtvom ljubavi. I ako ostanemo u njemu, u njegovoj ljubavi, i mi ćemo poput mučenika moći živjeti i svjedočiti njegovu pobjedu. S tom smo vjerom molili, a molimo i sada također da sva djeca korejske zemlje koja trpe posljedice rata i podjela, mogu ostvariti put bratstva i pomirenja“, rekao je papa Franjo s jasnom aluzijom na podjelu između jednoga naroda na Sjevernu (komunističku) i Južnu (demokratsku) Koreju.

Nastavak na str. 24

IZ CRKVE U DOMOVINI

Domovinu pogađaju nedaće, a nadu joj daje vjera

Mi se danas s ponosom sjećamo kako je sav hrvatski narod osjetio da treba odlučno ustati u obranu doma i roda, kazao je u propovijedi mons. Ante Ivas 5. kolovoza u Kninu.

Obljetnici ubojstva mučenika bl. Miroslava Bulešića u Svetinčentu misno slavlje predvodio je riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić. U subotu 23. kolovoza, u blaženikovu rodnom selu Čabrunici, nedaleko od njegove rodne kuće, umirovljeni biskup Ivan Milovan blagoslovio je novoizgrađenu kapelu Blaženiku u čast.

„Film i novi digitalni mediji u nastavi vjeronauka“ – bila je naslovna tema Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje i vjeroučiteljice u srednjim školama koja je održana u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u Zagrebu. Dvodnevni stručni skup nastavnika vjeronauka organizirao je Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta i Agencijom za odgoj i obrazovanje, a sastojao se od četiri plenarna predavanja te tri radionice.

Na blagdan Gospe Voćinske misno slavlje predvodio je mons. Antun Škvorčević uz sudjelovanje više desetaka tisuća vjernika iz požeškog, posavskog i zapadno-slavonskog dijela Požeške biskupije.

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu pravoslavnog metropolita zagrebačko-ljubljanskog Porfirija Perića. Kardinal Bozanić i metropolit Porfirije u srdačnom susretu zadržali su se u dužem razgovoru o sadašnjim okolnostima crkvenoga i društvenoga života u Hrvatskoj. Osvrćući se na konfliktne situacije u Ukrajini, na Bliskom istoku i u Iraku, kardinal i metropolit pozivaju vjernike i Katoličke Crkve i Srpske pravoslavne Crkve na molitvu za mir, posebno za kršćane koji stradavaju u Siriji i Iraku, a odgovorne da učine sve što im je moguće kako bi se izbjegla daljnja stradanja stanovništva.

Velika Gospa i Knin pri- vukli mnoštvo hodočasnika

Diljem domovine proslavljena je svetkovina Velike Gospe, a najviše vjernika okupilo se u nacionalnom sve-

tištu u Mariji Bistrici, zatim u Sinju, Aljmašu, Širokom Brijegu, Trsatu i Končilu. Kroz propovijedi, kardinali, nadbiskupi, biskupi, provincijali i ostali svećenici pretežno su upozoravali na teško socijalno stanje, nepoštivanje kršćanskih vrijednosti političkih garnitura. U svojim porukama pozvali su vjernike na molitvu, pouzdanje u Boga i zagovor zaštite Blažene Djevice Marije.

Misno slavlje na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvat-

lo je pod etiketom 'nacionalističko', 'ustaško', 'fašističko'.

Sjećanjem na 39 poginulih branitelja 1991. u Dalju gdje je odana počast poginulima polaganjem vijenaca, paljenjem svijeća i molitvom uz vodstvo vojnoga ordinarija u RH mons. Jurja Jezerinca, koji je propovijedao na zadušnici u daljskoj župnoj crkvi Sv. Josipa te predmolio uz spomen-obilježje poginulima u Erdutu.

Misno slavlje na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja 5. kolovoza u Kninu predvodio je mons. Ante Ivas

skih branitelja 5. kolovoza u crkvi Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Kninu predvodio je šibenski biskup Ante Ivas. Uz brojne svećenike koncelebrirali su provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman i vojni biskup u Republici Hrvatskoj Juraj Jezerinac. Biskup Ivas je u propovijedi istaknuo da put u slobodu traži čvrstu vjeru u slobodu kao dragocjeni dar. „Mi se danas s ponosom sjećamo kako je sav hrvatski narod osjetio da treba odlučno ustati u obranu doma i roda. Trebalo je ući u teške borbe, micati balvane s cesta, ali još više one mnogo teže, one glavne krivce za sve što će se događati, one balvane u glavama ljudi koji su dugo živjeli u sistemu koji je kao crvena zmija dugo trovao dušu hrvatskog naroda najkrvavijom ideologijom civilizacije, komunističkom i partijskom. Ona je pod plaštem antifazizma nemilosrdno satirala izvornu kulturu, kršćansku vjeru i Crkvu, kršćanske vrednote i institucije, kulturni i duhovni identitet i ime hrvatsko. Sve što je bilo hrvatsko bi-

Caritas radi u tišini

Na 21. obljetnicu djelovanja Caritasova Doma sv. Ane za žene i djecu – žrtve obiteljskoga nasilja u Rijeci predstavljen je novi program u djelatnosti Doma – osim sa žrtvama, djelatnici doma počinju raditi i s počiniteljima nasilja u sklopu programa psihosocijalnoga tretmana počinitelja nasilja u obitelji.

Predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica uputio je dopis župnicima u kojem ih, kao i sve re-

downike i redovnice Banjolučke biskupije, potiče da se uključe u molitvenu akciju za progonjene kršćane u Iraku na koju je izvorno pozvao kaldejski katolički patrijarh Louis Raphael I. Sako. Poziv na molitvu za progonjene kršćane uputio je i nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić.

Caritas Đakovačko-osječke nadbiskupije putem stalnog projekta za pomoć stradalima od poplave „Ljubav uvijek nađe put“ za poplavljena područja do sada je prikupio 9.090.287,20 kuna koji će biti utrošeni na kupovinu hrane, higijenskih potrepština i ostalih predmeta. Od svibnja je u Caritasovim skladištima prikupljeno 80 tona hrane, 89 kubi-ka vode, 87 tona odjeće i obuće, 28 tona higijenskih potrepština, raznovrsni namještaj, sijeno, građevinski materijal, alati i drugi oblici materijalne pomoći koji su mrežom Caritasa podijeljeni ljudima u potrebi. Za sve informacije donatori se mogu obratiti na brojeve telefona 031/253-910 i 031/253-929.

A.O.

RAZGOVOR S AKADEMSKIM SLIKAROM IVICOM MATIJEVIĆEM KOJI ŽIVI I DJELUJE U NJEMAČKOJ

Vjera i život idu zajedno

Akademski slikar Ivica Matijević rođen je 1968. u mjestu Bradići u općini Maglaj u srednjoj Bosni. Osnovnu školu završio je u Bradićima, a srednju u Maglaju. Akademiju likovnih umjetnosti završio je u Sarajevu. Djelovao je kao profesor u srednjoj školi u Zavidovićima od 1990. do 1992. godine. Potom je otišao u Njemačku, u Moers u Niederrhein. U početku je radio razne poslove, a potom je djelovao kao nastavnik likovnog odgoja u Moersu. Od 1997. ima status slobodnog umjetnika. Oženjen je. Otac je dviju kćeri – Janne (15) i Maren (18). Stvara u svom ateljeu u Moersu.

Slike: A. Zmrzlok

Ivica Matijević u svom ateljeu u Moersu

Početak je bio izazovan

Živa zajednica: Gospodine Matijeviću, recite za početak o svom životnom i umjetničkom putu u Njemačkoj?

Ivica Matijević: Moja je situacija slična kao i većine naših Hrvata iz srednje Bosne. Putovi su me odveli u Njemačku. Počeci su bili izazovni i teški, posebno zbog nepoznavanja jezika, sredine i sl. Sve je to bila borba za egzistenciju. Nakon godinu dana boravka u Njemačkoj, u Moersu sam imao prvu samostalnu izložbu, koja je jako dobro prihvaćena. Potom sam dobio atelje te postao članom likovne udruge GKK. Problemi koje mi umjetnici imamo slični su bez obzira na nacionalne okvire. Naišao sam na razumijevanje i potporu pa se tu nisam osjećao strancem. Na likovnoj akademiji u Sarajevu diplomirao sam u klasi profesora Radoslava Tadića na odsjeku slikarstva, međutim po vlastitom nahođenju sam umjetnik koji radi trodimenzionalna djela – bavim se više kiparstvom. Točnije, krećem se između slikarstva i kiparstva.

Žz: Veza s domovinom?

Ivica Matijević: Moji roditelji žive u Bosni. Ta nit s Bosnom nikad nije prekinuta. U 2004. godini imao sam niz samostalnih izložbi u Bosni, tj. u

Galeriji Romana Petrovića u Sarajevu, u Muzeju grada Zenice te u BKZ Muzeju u Tuzli. Sudjelujem svake dvije godine na bijenalu minijature u Tuzli. Radi se zapravo o jednom europskom bijenalu. Hrvat sam iz Bosne i to spada u moj identitet. Jedan dio moje obi-

Moja djela su nastala u određenom vremenu i nose obilježja tog vremena. Podsvjesno su u mojoj umjetnosti i ratna zbivanja u Bosni, koja su u određenoj mjeri utjecala na moj životni put. Vjera i život uvijek idu zajedno.

telji živi i u Zagrebu. Dosad nisam imao priliku predstaviti svoje djelo u Hrvatskoj, ali kad za to bude prilike, rado ću to učiniti.

Trodimenzijska umjetnost

Žz: Koju tehniku primjenjujete u svojoj umjetnosti?

Ivica Matijević: Već sam napomenuo kako sam zapravo slikar i kipar. Veliki dio mojih radova je ostvaren u drvetu. Zadnjih godina isključivo koristim drvo kao podlogu. Izuzeci su

figure koje su rađene za javni prostor. Ti su radovi odljeveni u bronci. Tek sam u Njemačkoj počeo raditi u drvetu, iako je u Bosni puno drveta, vjerojatno i previše da bih ga ja počeo cijeniti kao likovni material. Tek sam u Njemačkoj s distance prepoznao ljepotu drveta i osjetio potrebu u njemu raditi. Raditi u drvetu znači integrirati i prepoznati prirodnu estetiku. Za mene je to bilo izazov. Često koristim i staro drvo koje ima mističnu snagu. Vidi se struktura drveta i zašto je korišteno. Tragovi ranijih vremena su u njemu upisani. Uglavnom radim od hrasnova drveta. Maslina je također znakovita. Zasad u tom drvetu imam samo jednu figuru.

Žz: Kako je u Vašem opusu sa sakralnom umjetnošću?

Ivica Matijević: Kako sam već istaknuo, potječem iz srednje Bosne. Iz župe Globalica je jako puno svećeničkih zvanja. Uglavnom su to biskupijski svećenici. I pokojni vrhbosanski nadbiskup dr. Marko Jozinović je iz moga rodnog kraja. Sve je to povezano s vjerskim opredjeljenjem moje obitelji. Prve slike koje sam vidio bile su sakralne. Kasnije sam taj prostor zavolio i njemu se osjećam sigurnim. To je jednostavno dio moga identiteta. U sakralnoj um-

jetnosti sam se uvijek osjećao kod kuće. S tim sam počeo u Bosni. Radio sam za neke ckeve u Bosni. Uglavnom su to bile slike. Tu je i križni put koji sam radio za crkvu Sv. Josipa u Zavidovićima. Tehnika je ulje na platnu. Ima dosta i mojih pojedinačnih djela u Bosni u Sarajevu. Moja profana umjetnost je uvijek odisala sakralnim, meditativnim duhom. U crkvi Sv. Qui-

lipnja ove godine. Radio sam i u Duisburgu križni put u crkvi Sv. Marije i također sam radio i jednu instalaciju Uskrsnuća u toj crkvi. Trenutno radim u bronci na kipu koji prikazuje Evu, a koji će biti postavljen u vrtu te crkve. Imam još figuru sv. Ante u crkvi sv. Ante u Vluynu.

Rad otkupio i Njemački parlament

Žz: Dosad ste imali brojne izložbe i za svoj rad ste dobili priznanja. Što biste pritom posebno izdvojili?

Ivica Matijević: U ovoj prigodi ističem kako se jedan moj rad nalazi u kolekciji Njemačkog parlamenta u Berlinu. To mi je jedno od najvećih priznanja. Valja podsjetiti kako Njemački parlament godišnje otkupi desetak radova, a na natječaju je jako puno radova. Moj je rad otkupljen 2008. Mi umjetnici nikad ne znamo ni tko je u prosudbenoj komisiji ni tko nas predloži. Ta nagrada mi je najveće priznanje jer ga je otkupila tako visoka njemačka ustanova. Tu su i brojne druge izložbe koje sam imao u Njemačkoj i izvan Njemačke.

Žz: Može li se govoriti i o umjetnosti kao području integracije?

Ivica Matijević: Moderna umjetnost ne poznaje granice. Među umjetnicima, rekao bih, postoji jedna nevidljiva nit koja nas povezuje, pa različitost uvjetovana našim korijenima, odgojem i drugim iskustvima, čine nas originalnima, prepoznatljivima. Originalnost i ustrajnost moramo imati kako bismo bili prepoznati. Na kraju, za to i od toga živim. Mnogi su zaboravili gledati. Mi umjetnici komuniciramo na drukčiji način. Biblijske teme su poseban izazov. Malo se tema, kao biblijskih tema, obrađuje s tolikim strahopoštovanjem.

Bez vjere se ne može živjeti

Žz: Značenje vjere u Vašem životu?

Ivica Matijević: Iz vjere crpim snagu u svom životu. Vjera je temelj, vjera je dio mene. I za moju umjetnost ona je temelj. Ima ljudi koji misle da bez vjere mogu živjeti. Kao umjetnik u dubini sebe

tražim nešto. To je duhovni put. Moji radovi imaju duhovnu i meditativnu sakralnu dubinu. To u svojim slikama imam i to je prepoznato u Njemačkoj od strane kritičara. To nastojim prenijeti i na svoju obitelj. Moja djela su nastala u određenom vremenu i nose pečat našega vremena. Najvažnije je to proživjeti, da se osjeti da iza toga stojim. Podsvjesno su u mojoj umjet-

Iz vjere crpim snagu u svom životu. Vjera je temelj, vjera je dio mene. I za moju umjetnost ona je temelj. Ima ljudi koji misle da bez vjere mogu živjeti. Kao umjetnik u dubini sebe tražim nešto. To je duhovni put. Moji radovi imaju duhovnu i meditativnu sakralnu dubinu.

nosti i ratna zbivanja u Bosni, ali i u mom životu na području svjesnosti. Vjera i život uvijek idu zajedno.

Žz: I za kraj, vrednuje li domovina dovoljno hrvatske umjetnike koji djeluju izvan domovine?

Ivica Matijević: Dio sam obadviju kultura – i hrvatske i njemačke, i to je samo obogaćenje. Drago mi je da naši posebno mladi ljudi sve više uspijevaju u Njemačkoj. Bosnu nosim u srcu, a i ovdje se dobro osjećam. Ima jako puno naših umjetnika u Njemačkoj koji rade i grade svjetsku karijeru,

Mislim da bi hrvatski umjetnici koji stvaraju izvan domovine trebali biti više prepoznati i u svojoj domovinskoj kulturi. Možda bi bilo dobro da se ostvari jedna izložba u Hrvatskoj hrvatskih umjetnika koji stvaraju u Njemačkoj. To bi bilo obogaćenje za obje zemlje.

a malo su zastupljeni u domovini. Mislim da bi trebali biti više prepoznati i u svojoj domovinskoj kulturi. Možda bi bilo dobro da se ostvari jedna izložba u Hrvatskoj hrvatskih umjetnika koji stvaraju u Njemačkoj. To bi bilo obogaćenje za obje zemlje.

Razgovarao: Adolf Polegubić

Moderna umjetnost ne poznaje granice. Nama umjetnicima je lako uspostaviti kontakt s drugima. U mojoj umjetnosti se vide moji korijeni, ali istovremeno ona se ne može staviti u nacionalne okvire. Umjetnost nadilazi granice i otvorena je za druge.

rinusa u Neukirchen-Vluynu radio sam križni put, krstionicu u bronci, kip sv. Quirinusa u bronci i sad oltarnu sliku, koja je blagoslovljena 19.

Ivica Matijević, oltarna slika „Umnožavanje kruha“, kombinirana tehnika u drvu, 2014. (ostvareno na inicijativu župnika Franza Anstetta u crkvi St. Quirinusa u Neukirchen-Vluynu)

OPROŠTAJ OD DON ANTE ŽIVKA KUSTIĆA

Umro don Ante Živko Kustić

Jedno od najvećih imena hrvatskoga novinarstva don Ante Živko Kustić preminuo je 18. srpnja u Zagrebu u 84. godini života. Don Ante Živko Kustić bio je glavni urednik „Žive zajednice“ od 1991. do 1993. godine.

Don Ante Živko Kustić preminuo je u Zagrebu 18. srpnja u 84. godini života. Grkokatolički svećenik, veliki propovjednik, jedno od najvećih imena hrvatskoga novinarstva, odgojitelj novih naraštaja novinara, dugogodišnji glavni urednik „Glasa Koncila“ i „Žive zajednice“, pisac brojnih knjiga koje su široj vjerskoj javnosti na prihvatljiv način tumačile istine kršćanske vjere; bio je pokretač i sudionik mnogih velikih inicijativa Crkve u Hrvata, među kojima su osnivanje Kršćanske sadašnjosti, Vjeronaučne olimpijade, Maloga koncila, Informativne katoličke agencije – Zagreb. Posebno će ostati zapamćen po svojim komentarima i rubrici Pismo seoskoga župnika don Jure koje je godinama pisao u „Glasu Koncila“, te pučkim misijama i duhovnim vježbama koje je vodio diljem Crkve u Hrvata i dijaspori.

Don Ante Živko Kustić rođen je u Splitu 12. prosinca 1930. Sa suprugom Maricom, preminulom godine 2010., imao je petero djece. Posljednjih godina živio je u Domu za starije osobe u Klaićevoj ulici u Zagrebu. U Zagrebu je studirao matematiku, fiziku i teologiju. Za svećenika grkokatoličke Križevačke biskupije zaređen je 5. svibnja 1958. u Križevcima. Od 1958. do 1963. godine bio je župnik u Mrzlu Polju i Sošicama na Žumberku.

Od 1963. do 1972. bio je pokretač, novinar, reporter i kolumnist „Glasa Koncila“. Glavni urednik „Glasa Koncila“ bio je od 1972. do 1983. a glavni i odgovorni urednik od 1983. do 1990. Više puta je sudan i osuđivan. Od 1990. do 1991. bio je stručni savjetnik u Ministarstvu iseljeništa, voditelj Odjela za djelovanje vjerskih zajednica među Hrvatima izvan domovine. Od 1991. do 1993. djelovao je kao urednik mjesečnika hrvatskih katoličkih misija i zajednica „Živa zajednica“, koji od rujna 1978. izlazi u izdanju Hrvatskoga (nad)dušobrižničkog ureda u Frankfurtu na Majni.

Od studenoga 1993. do listopada 1998. bio je pokretač i glavni urednik Informativne katoličke agencije – Zagreb (IKA). Sve vrijeme javljao se kao komentator, kolumnist i autor jedinstvenoga feljtona „Pismo seoskoga župnika“ u „Glasu Koncila“, bio je pokretač i suradnik „Maloga koncila“ te kolumnist „Globusa“ i „Jutarnjeg lista“.

Bio je član Društva hrvatskih katoličkih novinara, koje mu je godine 2002. dodijelilo nagradu za životno djelo, Društva hrvatskih književnika,

te autor popularnih publikacija o kardinalu Alojziju Stepincu, o. Anti Antiću, o. Maksimilijanu Kolbeu i dr.

Ispraćaj don Živka Kustića bio je na zagrebačkome Krematoriju u utorak 22. srpnja u 10 sati, u krugu obitelji i prijatelja, a prema oporučnoj želji, na pokopu izvan liturgijskoga obreda koji je vodio grkokatolički župnik, nije bilo oproštajnih govora.

Zaupokojna liturgija sv. Ivana Zlatoustoga za pokoj don Živkove duše služena je 22. srpnja u 18 sati u kon-

Za vrijeme zaupokojne liturgije za pokoj don Živkove duše u konkatedralnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu

potpredsjednik Hrvatskoga novinarskog društva i član Upravnog odbora Hrvatskoga katoličkog radija. Bio je član Komisije Iustitia et pax Biskupske konferencije Jugoslavije i Hrvatske biskupske konferencije. U Križevačkoj biskupiji bio je biskupov službeni konzultor. Od Svete Stolice promaknut je u protoprezbitera stavrofora.

Objavio je brojne katehetske priručnike: Velike religije svijeta, Domać – misli ključ vjerovanja, Mali ključ Biblije, Mali ključ povijesti Crkve u Hrvata, Tomica i njegova pisma, Mać duha, Svadbeno ruho, Hoćeš li se krstiti?, Bog za odrasle, Abeceda biblijske vjere i druge. Autor je djela „Hrvatska mit ili misterij?“ i romana: Zaljubljeni robovi i Denis dječak u prozoru. Pisac je scenarija za više filmo-

katedralnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda na zagrebačkom Gornjem gradu. Liturgiju je predvodio križevački vladika Nikola Kekić uz susluženje slavonsko-srijemskog vikara protorejera stavrofora Ivana Barščevskog, žumberačkog vikara protorejera stavrofora Milana Vranešića i nekolicine svećenika istočnoga i zapadnog obreda, u nazočnosti brojnih članova obitelji, vjernika i prijatelja, ispunivši tom prigodom do posljednjeg mjesta grkokatoličku konkatedralu. Govoreći o don Živku i njegovu odlasku u predvečerje blagdana sv. Ilije, kojeg je toliko štovao i o kojem je toliko puta propovijedao na Svetoj Geri u čijem je podnožju započeo svoj svećenički život, biskupski žumberački vikar Vranešić istaknuo je kako je don Živko otišao

Snimka: IKA

Don Živko Kustić
— neustrašivi glas
Crkve u Hrvata

▶ Tiho i samozatajno. Don Ante Živko Kustić je ostavio neizbrisiv trag i u hrvatskom dušobrižništvu u Njemačkoj, gdje je dvije godine djelovao kao glavni urednik „Žive zajednice“. U ovoj prigodi se sa zahvalnošću oprastamo od don Ante Živka Kustića s njegovim tekstom o njegovim dvjema frankfurtskim godinama, koji je objavljen 1998. godine u jubilarnom broju „Žive zajednice“ u povodu 20. obljetnice izlazenja toga važnog mjesečnika za Hrvate katolike u Njemačkoj.

IKA/A.P.

IZ KUTA BIVŠEG GLAVNOG UREDNIKA „ŽIVE ZAJEDNICE“ POK. DON ANTE ŽIVKA KUSTIĆA

Moje dvije frankfurtske godine

Hrvatska je krvarila, jaukala i nadala se u svakom hrvatskom srcu u Njemačkoj i diljem svijeta. Velika iseljena Hrvatska jamčila je na svoj način da Hrvatska država ne može propasti.

Kad sam potkaj 1991. došao u Frankfurt da preuzmem službu glavnog urednika „Žive zajednice“, na Hrvatsku se već bila oborila krvava agresija. Mlada hrvatska država, prije nego što je mogla ojačati, udarena je i ugrožena u samom svom opstanku. Granica velikospske agresije bila se već gotovo poklopila s granicama koje je osmanlijska okupacija bila dosegla do početka 18. stoljeća. Razne državne, novčarske i druge svjetske velesile računale su da Hrvatska zapravo neće opstati. Sam pogled na zemljovid obnovljene hrvatske države bolno je podsjećao na nekadašnje „ostatke ostataka“ — „reliquiae reliquiarum olim incltyi regni Croatiae“. Sve sam to izbliza vidio i doživljavao i kao urednik „Glasa Koncila“ i kao stručni savjetnik u tadašnjem Šuškovu Ministarstvu za iseljeništvo. Iskreno govoreći, kad se ukazala mogućnost da preuzmem uređivanje „Žive zajednice“, odlučio sam to prihvatiti kao lakši posao, jer moja je srčana bolest već bila znatno uznapredovala. Čim sa se pak našao među hrvatskim katolicima u Njemačkoj, prvo što sam doživio bila je najtješnja povezanost svih tih ljudi sa svime što se događalo u domovini. Hrvatska je krvarila, jaukala i nadala se u svakom hrvatskom srcu u Njemačkoj i drugdje širom svijeta. Premda

smo dobro znali da se hrvatska sudbina rješava na starom hrvatskom tlu, moglo se reći da je Hrvatska u to doba bila nekako jača izvan svojih državnih granica. Velika iseljena Hrvatska zapravo je na svoj način jamčila da obnovljena hrvatska država ne može propasti. Ta je država već bila ostvarenje onoga sna što su ga Hrvati izvan domovine desetljećima budni sanjali. I bilo je sasvim očito da ta iseljena Hrvatska najodređenije i najprepoznatljivije živi u hrvatskim katoličkim misijama, župama i centrima širom svijeta. Tako se odlaskom iz Zagreba nisam udaljio od hrvatske patnje, nego sam samo na nešto drugačiji način još dublje u nju zaronio, još više je proživljavao.

Providonosna mreža hrvatskih katoličkih misija

Odmah mi je sinulo da je Božja providnosna mreža hrvatskih katoličkih misija još jedanput u povijesti prevarila zločinačke namjere tuđinskih vlastodržaca. To otkriće odmah sam iznosio osobito u propovijedima koje sam kao djelatnik hrvatske inozemne pastve u to doba držao u

raznim hrvatskim katoličkim misijama. To je već bilo sasvim očito. Oni što htjedoše ugušiti i izbrisati hrvatski narod i Katoličku Crkvu u tom narodu, koja se još jedina mogla i usudi vala za njega zauzimati, najprije su desetak godina zatvorili granice i u njima narodu tjerali strah u kosti i ispijali srž njegove biološke i duševne snage, najednom su potkraj šezdesetih godina ovoga (20. stoljeća, op. ur.) otvorili granice kako bi što više Hrvata pošlo širom svijeta trbuhom za kruhom te se u svijetu pomiješalo i iščeznulo među različitim narodima. Time

bi Hrvatska ostala bez velikog dijela svog mladog radnog i plodnog stanovništva. Ali Božja je providnost već bila pripremila mrežu hrvatskih katoličkih središta širom svijeta. U času kad je iz stare domovine nahrupio val novog iseljeništva, ta se mreža brzo popu-

nila i sustavno ojačala. Hrvatska iznozemna pastva organizirana je, moglo bi se reći snažnije i sustavnije od takvih dušobrižništava za radnike iz drugih tradicijskih katoličkih zemalja. Hrvatski katolici izvan domovine nisu morali izgubiti svoj identitet ni vjerski ni nacionalni. Dapače, ▶

Frankfurtsko razdoblje ostaje mi dragocjeni komadić života sa zahvalnim uspomnama na divne ljude s kojima sam ondje radio.

izvan domovine imali su više mogućnosti za življenje toga identiteta. Ljudi koji su zapravo pobjegli pred nasiljem i neimaštinom, mogli su ne samo više privređivati i postizati bolji standard, nego su napokon mogli i smjeli slobodno se okupljati i kao katolici i kao Hrvati. Svaka je hrvatska katolička župa postala ne samo vjer-

lom ubrzo shvatila da samo tako politički nezavisna Crkva može slobodno služiti svome narodu. Sve sam to zapravo opažao i bilježio u tijeku dvadesetak godina svojih novinarskih putovanja po Europi i prekomorju, ali sam tek tada, u trenutku kad je hrvatska država naglo obnovljena i odmah prokrvarila, upravo u „Živoj zajedni-

hrvatskih katolika širom Njemačke. Bio je to snažan čovjek, iskreni Kristov vjernik, zaljubljenik u svoj narod i usavršen u baš takvom uredništvu. Nema sumnje da je mnogo bolje od mene poznao hrvatsku inozemnu pastvu, osobito u Njemačkoj. Trebalo je njegov posao nastaviti. U tome sam imao nenadoknadivu pomoć u njego-

Snimio: G. Suljić

Don Ante Živko Kustić je i u Njemačkoj proživljavao patnju hrvatskog puka. Na slici govori za vrijeme demonstracija protiv agresije na Hrvatsku u Stuttgartu 14. rujna 1991.

sko i crkveno središte, nego i zaštiteni prostor za življenje i unaprjeđivanje svih vrijednosti domovinske baštine. I – za divno čudo – voditelji tih hrvatskih katoličkih misija širom svijeta uspijevali su da te misije ne postanu središtima djelovanja organizirane politike emigracije, niti da potpadnu pod utjecaj jugoslavenskih diplomatskih i konzularnih službi. Tu zamjernu nezavisnost hrvatskim je katoličkim centrima osiguravala snažna nezavisnost Katoličke Crkve. Jugoslavenske diplomatske i tajne službe, koliko god nastojale i prosvjedovale, nisu mogle taj razvoj sprječavati niti ga nadzirati. Hrvatska politička emigracija dijelom nije odmah razumijela zašto se ni ona ne može ugnijezditi u te hrvatske katoličke centre, ali je najvećim dije-

ci" doživio kao novo otkriće. Izgledalo je da je Božja providnost dopustila da u presudno povijesno doba tako mnogo Hrvata izađe iz domovine i da ih ondje upravo Katolička Crkva okupi, sačuva i osposobi da pomognu oprijeti se agresiji.

Sama se od sebe nametnula usporedba s davnim Božjim narodom koji je pred najezdama s Istoka i neimaštinom u vlastitoj zemlji bio pošao na ondašnji svoj Zapad, u bogati Egipat, da se ondje sačuva, naobrazi i umnoži, kako bi se u pravi čas snažan vratio u staru postojbinu.

U uredništvu sam naslijedio nezaboravnog pokojnog fra Ignacija Vugdeliju, koji je oko trinaest godina ondje djelovao udarivši osnove i određivši lik tog časopisa za povezivanje

voj dugogodišnjoj suradnici, tajnici uredništva Ljubici Markovici. Bio je tu i nadužobrižnik fra Bernardo Dukić koji je časopis u svoje doba pokrenuo i stalno nad njim bdio. Dragocjena je bila i suradnja i trajna skrb uredničkog vijeća sastavljenog od svećeničkih, redovničkih i laičkih djelatnika i djelatnica hrvatske pastve u cijeloj Njemačkoj.

Nenadomjestivi prilog hrvatskih iseljenika obnovi hrvatske države

Razumije se da prva zadaća takvog časopisa mora biti crkvena, da mora izvješćivati o životu i djelovanju svih hrvatskih katoličkih misija na dotičnom području, izmjenjivati

♦ vijesti, iskustva i poticaje među njima te s ustanovama hrvatske inozemne pastve u drugim zemljama i Crkvom u domovini. Ali u tom osobitom trenutku narodne i crkvene povijesti bilo je očito da je Crkva dužna pomoći svom teško ugroženom narodu u staroj domovini, da je to sasvim određeni zadatak njezine vjernosti Evanđelju, njezine crkvenosti. I treba reći da je taj zadatak izvanredno izvršen. I ne bi se smjelo zaboraviti nenadomjestivi udio Hravata izvan domovine u ostvarenju obnovljene hrvatske države te jednako nenadomjestiva uloga Katoličke Crkve u tom povijesnom pothvatu.

Bilo je divno promatrati i bilježiti kako su naši ljudi u svakoj misiji davali ne samo od viška prihoda ili od obilne uštede, nego su vrlo brzo počeli od ustiju otkidati, čak zajmove podizati da bi mogli pomagati domovini. Ta je pomoć često bila anonimna, očito ljudi nisu očekivali da će im to itko platiti i uzvratiti, nisu time htjeli stjecati neki ugled i utjecaj u hrvatskoj državi. U svakoj misiji bezbrojni su djelatnici skupljali priloge, pripremali pakete, poticali njemačke prijatelje da i oni pomažu te iz tjedna u tjeđan slali pune velike kamione pomoći.

Ono što smo činili u „Živoj zajednici“ bilo je samo mali dio velikog pothvata informiranja, ispravljanja krivih mišljenja i suzbijanja kleveta, što su u to doba poduzimali hrvatski katolici u svim njemačkim sredinama gdje god su mogli doći do riječi. A klevete nisu jenjavale, kao ni opasnosti da nepromišljenim, premda dobronamjernim koracima, sami sebi ne nanesimo štetu. Takva je, na primjer, opasnost bila kad su srpski pravoslavni svećenici koji djeluju u Njemačkoj, najednom bili pokazali veliku želju za zajedničkim molitvama s hrvatskim katolicima. Neki protestantski pastori su im evanđeoski naivno povjerovali te stali nas i njih pozivati na takve priredbe koje su trebale imati ekumensko i pomirno značenje. Bilo je očito da time žele ublažiti vijesti o strahotama što su ih njihovi sunarodnjaci upravo počinjali u agresiji na hrvatskom tlu te istodobno prikazivati kako se hrvatski katolici kažu za zločine svojih sunarodnjaka u doba II. svjetskog rata. Namjera promišljeno politička zaogrnutu ruhom ekumenskog pomirenja, na što su njemački kršćani vrlo

osjetljivi. Nije čudo da golema većina naših vjernika nije bila spremna za takvo „pokajanje i pomirenje“. I nije čudo što su nas njemački prijatelji najčešće u tome krivo shvaćali te se to i okretalo protiv nas. Trebalo je

Slika: IKA

Godine 2008. don Živko je proslavio 50 godina svećeništva

djelovati brozo i promišljeno. Mogućnost da „Živa zajednica“ u tom smislu razumno djeluje bila je vrlo mala. Bilo bi trebalo ne odbijati takve pozive i ići na takve skupove dajući javnosti što pozitivniji dojam bez samozavaravanja glede određenih namjera. Ali naš svijet redovito nije raspoložen za takvu taktiku, smatrajući da je u takvom slučaju najvažnije svima reći cijelu istinu. Pokušali smo, među ostalim, pisati kako bi nam predložene zajedničke molitve bile itekako drage, ali ne želimo srpsko-pravoslavne svećenike uvaliti u nepriliku da budu neposlušni svojoj crkvenoj vlasti koja im je, kao što smo dobro znali, bila zabranila svaku zajedničku molitvu s katolicima i uopće s inoćernicima. Neki su od njih odmah izjavili da njihova patrijaršija nikad nije nešto takvo odredila. A mi nismo imali pri ruci fotokopije tih beogradskih dokumenata koje su nam neki od njih u Zagrebu bili pokazali, ali nam ih nisu smjeli dati da ih kopiramo. Na kraju smo njemačkim prijateljima morali što jasnije tumačiti razliku pokajanja za pomirenje od pokajanja za poniženje.

Ovo može izgledati zalaženje u pojedinosti, ali mislim da je nezao-

bilazno barem za naznaku o takvim našim teškoćama u svijetu.

Sačuvati vezu s domovinom

Vrijedilo bi uz ovaj jubilarni broj „Žive zajednice“ sjetiti se i nikad dovršenih uspostavljanja veza s drugim hrvatskim ustanovama, društvima i pokušajima u Njemačkoj. Posvuda je isto istustvo da ni najdobronamjerniji laici Crkvu dovoljno ne poznaju, da i najpoštivniji svećenici teško imaju u njih potpuno povjerenje, kao što također teško stječu njihovo. No, svaki je put prevladavala gotovo ganutljiva spoznaja koliko ti naši redovito uspješni intelektualci i poslovni ljudi, i oni koji se ne proglašavaju vjernici, pronalaze vremena i ne štede napora za zajedničko i sustavno promicanje hrvatskog ugleda i hrvatskih probitaka u svijetu.

Sve se to pak događalo i još se događa u doba kad svaka inozemna pastva mora domišljati i premissljati smisao svoga postojanja i djelovanja. Od početka tog sustavnog i napornog rada za crkveno okupljanje Hravata izvan domovine znali smo da se veliki dio tih ljudi nikad neće u domovinu vratiti i da će se njihovi potomci već od drugog naraštaja sve više ne samo integrirati nego i asimilirati u njemačko društvo i, sačuvaju li vjeru, u tamošnje katoličke zajednice. No, u tome i jest smisao inozemne pastve da se ne samo ljudima pomogne da u tuđini budu ponosni na sebe i svoje izvorne vrijednosti, da sačuvaju plemenitu vezu sa starom domovinom, i da oni koji se zaista u nju ne vrate sačuvaju vjeru i ljudsko dostojanstvo kako bi se u tamošnje zajednice uklopali ne kao rubni i anonimni, nego kao zdrave i cjelovite vjerske osobe.

Neću ni nabrajati ni napominjati što smo sve tih godina poduzimali, kako sam i osobno sudjelovao u brojnim hodočašćima, skupovima i drugim pothvatima. Sve je to negdje zapisano, a ovdje mi zaista nije namjera pisati povijest. Dvije su godine vrlo brzo prošle, a onda sam pozvan u Zagreb, gdje su mi naši biskupi povjerali utemeljenje i vodstvo nove Informativne katoličke agencije. Frankfurtsko razdoblje ostaje mi dragocjeni komadić života sa zahvalnim uspomena na divne ljude s kojima sam ondje radio.

„Živa zajednica“, 1998., br. 8–10 (192), str. 32–34.

Piše: dr. Nikola Vranješ

Kako unaprijediti župni pastoral?

Prvotni pastoralni prioritet je dinamiziranje i uređenje župnog života iznutra.

Promišljanja o župnom pastoralu i zajedništvu župe danas svakako je potrebno postaviti u perspektivu unaprijeđenja. Kako bi se to moglo ostvarivati, nužno je u promišljanja najprije uključiti i razradu razloga svojevrstne stagnacije župnog pastoralu koju bismo mogli označiti riječju „nepokretljivost“.

U perspektivi unaprijeđenja

Naime, iako je Crkva pozvana upravo na župnoj, tj. na svojoj najkonkretnijoj razini pokazati pastoralni dinamizam i pokretljivost, čini se da brojne, ako ne i većina župnih zajednica ostaju u stanju upravo određene pastoralne „nepokretljivosti“ i gotovo isključivog ponavljanja samo najosnovnijih pastoralnih aktivnosti s tek ponekom drugom aktivnošću, pokrenutom najčešće s biskupijske ili neke druge razine. Važno je zapitati se zašto je tomu tako.

Razlozi pastoralne „nepokretljivosti“

Među brojnim razlozima za takvu situaciju jedan je određeni pastoralni „konformizam“ koji karakterizira stanje isključivog ili pretežitog ponavljanja istih obrazaca pastoralnog djelovanja koji u novim situacijama i pred novim pastoralnim izazovima često postaju tek pokušajem svojevrstnog „umirivanja“ stanja. U mnogim situacijama vrlo se lako uviđa neprikladnost isključivog ponavljanja modela djelovanja iz prošlosti. No, budući da je tako ipak lakše, ili budući da se nije usvojilo ili razradilo novije modele, nastavlja se djelovati na već uobičajeni način.

Drugi razlog svakako bismo mogli pronaći u već razrađivanoj temi manjkave teološko-pastoralne formacije pastoralnih djelatnika. Upravo ovaj problem producira stanje u kojemu se pokreću ili nastoje pokrenuti brojne inicijative, ali koje ne mogu trajnije zaživjeti niti dati trajnijeg ploda bu-

dući da nisu dobro razrađene ili im manjkaju važni teološko-pastoralni elementi. Na taj način brojne inicijative ostaju na razini uzrečice „nešto se ipak dogodilo“ ili tek na razini lijepih želja i planova. Ovo drugo osobito se događa zbog ozbiljnog pomanjkanja pastoralnih djelatnika specijaliziranih za pojedina pastoralna područja koji bi bili sposobni nositi se sa sve složenijim izazovima koji se javljaju u suvremenom pastoralnom i društvenom kontekstu.

Nadalje, danas valja upozoriti na činjenicu određenog, mogli bismo ga nazvati, „nasumičnog“ djelovanja ili

vanjem u određenim prilično izdvojenim oblicima pobožnosti i duhovnog života koji ne ostavljaju većeg traga u životu šire crkvene zajednice, a pogotovo ne u smislu evangelizacijskog djelovanja u društvu. Na taj način djelovanje biva suženo u smislu nastojanja oko crkvenog života manjih skupina, ali bez jasnih poveznica s dinamizmima šire zajednice i svim oblicima djelovanja na koje je ona pozvana.

Pastoralna „pokretljivost“ u službi evangelizacije

Iz svega navedenog proizlazi da se župne zajednice danas trebaju puno više truditi oko aktualiziranja istine da je zajedništvo Crkve u sebi uvijek evangelizacijsko zajedništvo. Ono postoji radi misije, tj. poslanja. Zajedništvo župe nikada ne bi smjelo ostati samo na razini na kojoj se članovi župne zajednice u njemu tek ugodno i lijepo osjećaju. Da bi bilo zrelo, zajedništvo treba biti življeno evangelizacijski. No, zajedništvo koje je

u sebi pastoralno „nepokretno“ ne može istinski biti u službi evangelizacije. Zato je važno uvidjeti da je pastoralna „pokretljivost“ i dinamiziranje župnog zajedništva iznutra nešto o čemu ovisi cijelo poslanje župe, osobito prema društvu. Osviještenost članova župnih zajednica u svezi te važne činjenice, kao i životno nastojanje oko njezine aktualizacije preduvjet je bilo kakve obnove župnog pastoralu danas. Često se može susresti očekivanje da župe odjednom postanu značajnije evangelizacijski angažirane. No, župe u sebi pastoralno „nepokretno“ to jednostavno ili ne mogu postati, ili je to moguće u vrlo maloj mjeri. Dinamiziranje i uređenje župnog života iznutra stoga je prvotni pastoralni prioritet. ■

Pastoralna „nepokretljivost“ često se očituje i kao rezultat određenih nastojanja koja sve više idu za utvrđivanjem u određenim prilično izdvojenim oblicima pobožnosti i duhovnog života koji ne ostavljaju većeg traga u životu šire crkvene zajednice, a pogotovo ne u smislu evangelizacijskog djelovanja u društvu.

Prvotni pastoralni prioritet je dinamiziranje i uređenje župnog života iznutra.

teološko-pastoralno neprostudiranog i nerazrađenog djelovanja koje ide samo za ostvarivanjem što većeg broja različitih inicijativa. No, nedovoljna pripremljenost i vidna nepovezanost tih inicijativa, kao i nedovoljno dobra koordinacija među njima na kraju dovode do

ponovnog zaustavljanja župnoga pastoralu samo na temeljnim aktivnostima. Zato se naizgled može činiti da mnoštvo inicijativa po sebi nužno vodi dinamičnijem i bogatijem pastoralu, a da se zapravo u krajnjoj liniji, ponovno dođe do istih problema i izazova za koje se smatralo da su s pokrenutim inicijativama nadireni ili barem ublaženi.

Pastoralna „nepokretljivost“ često se očituje i kao rezultat određenih nastojanja koja sve više idu za utvrđi-

vanjem u određenim prilično izdvojenim oblicima pobožnosti i duhovnog života koji ne ostavljaju većeg traga u životu šire crkvene zajednice, a pogotovo ne u smislu evangelizacijskog djelovanja u društvu. Na taj način djelovanje biva suženo u smislu nastojanja oko crkvenog života manjih skupina, ali bez jasnih poveznica s dinamizmima šire zajednice i svim oblicima djelovanja na koje je ona pozvana.

Der „Vater Europas“

Ende dieses Monats endet die große Ausstellungstrias: Orte der Macht, Karls Kunst, Verlorene Schätze, die zum 1200. Todestag des Frankenkaisers Karls des Großen ausgerichtet wurde. Karl der Große starb am 28. Januar 814 und wurde im Proserpina-Sarkophag bestattet, der heute in der Aachener Domschatzkammer ausgestellt ist. Der Aachener Dom wurde als erstes deutsches Denkmal 1978 in die Liste des UNESCO-Weltkulturerbes aufgenommen.

Kein anderes Bauwerk hierzulande ist so eng mit Karl dem Großen verbunden wie der Aachener Dom; der Bau der Pfalzkapelle, die heute den Kern des Aachener Doms bildet, wurde von Karl dem Großen beauftragt. So gilt Karl der Große als Gründer des Aachener Doms.

Neben den Reliquien des Kaisers werden im Aachener Dom auch die Großen Aachener Reliquien aufbewahrt: Marienkleid, das die Jungfrau Maria bei der Geburt Jesu trug, Windeln Christi, Tuch, in das das abgeschlagene Haupt Johannes des Täufers eingeschlagen war, Lendentuch, das Christus am Kreuz trug.

Die vier textilen Aachener Heiligtümer befinden sich im Marienschrein des Doms und werden alle sieben Jahre ausgestellt. In diesem Jubiläumsjahr des Karls des Großen werden alle Reliquien gezeigt.

Im Museum der kroatischen archäologischen Denkmäler in Split gab es im Dezember 2000 bis Mai 2001 ebenfalls eine Ausstellung zu Karl dem Großen und der Einigung Europas. Im Rahmen eines gemeinsamen Europa-Projektes wurde diese Ausstellung, neben Split, auch in Paderborn, Brescia, Barcelona und York ausgerichtet. Die Kroaten haben die Teilnahme an diesem Ereignis in einem Buch unter dem Titel „Karl der Große: Karolinger und Kroaten“ (Neven Budak) festgehalten.

Als dem „Vater Europas“, wie man ihn gerne nennt, ist es Karl dem Großen gelungen, während seiner Herr-

schaft Europa zu einen. Nach dem Zerfall des Römischen Reiches und dessen Aufteilung in eine östliche (byzantinische) und eine westliche Hälfte haben die militärischen und politischen Erfolge die Macht des Karls des Großen sowie sein Ansehen im Westen erheblich gestärkt. Bereits vor Karls Krönung zum Kaiser, stellte sein Berater und Vertrauter, der anglosächsische Mönch Alkuin, Abt der Abtei Saint-Martin zu Tours, Karls herausragende Stellung in der christlichen Welt und seine göttliche Sendung zum Beschützer der Religion und des Papsttums heraus. Karl wurde zum

montenegrinische Küstenland und ein Teil von Albanien ist, unter der Herrschaft von Byzanz blieb.

Die Fürsten des dalmatinischen Kroatiens konnten trotz der Frankenherrschaft recht frei und eigenständig regieren. Das dalmatinische Kroatien hatte die fränkische Oberherrschaft anerkannt bis dann Fürst Branimir die Regentschaft übernahm. Mit Branimir wurde das dalmatinische Kroatien völlig autonom und das

pannonische Kroatien bis zum Ende des 9. Jahrhundert mit der Eroberung durch Ungarn. Wie sehr Karl der Große von den Kroaten geachtet wurde, zeigt sich darin, dass der Ursprung des kroatischen Wortes bzw. überhaupt des Slawischen für „kralj“ (dt. König) den Ursprung gerade im Namen Karl (Carolus) hat.

Im Jahre 794 hat Karl der Große die Reichssynode nach Frankfurt berufen, so dass die heutige Mainmetropole damit zum ersten Mal historische Erwähnung findet. Mit der einzigartigen Liturgie aus dem 13. Jahrhundert erinnern die Frankfurter Katholiken seit Jahrhunderten jeweils am letzten Samstag im Januar mit einer festlichen Liturgiefeyer, dem Karlsamt in Frankfurter Kaiserdom, an ihren Stadtpatron. Aus Anlass des 1200. Todestages Kaiser Karls des Großen wurde das Hochamt von Kardinal Karl Lehmann geleitet. Kardinal Lehmann würdigte vor Allem das kulturelle Erbe des Kaisers und seine Verdienste um Buchwesen, Architektur und Kirche. Die karolingische Renaissance brachte eine Wiederbelebung des westlichen Europas und trug maßgeblich zur kulturellen Entwicklung der Städte wie Paris und später Prag bei. Obwohl die Ausstellungstrias „Karl der Große“ in Aachen am 21. September endet, dauert das Karlsjahr noch bis Mitte Dezember an. Vielleicht haben Sie ja in dieser Zeit noch Gelegenheit, die eine oder andere Veranstaltung zum Jubiläumsjahr des Karls des Großen zu besuchen und sich persönlich von der Größe des „Vaters Europas“ zu überzeugen.

Ihr

Ivica Komadina, Delegat

Karlsbüste
(Aachen nach 1349)

Aachener Kaiserdom (Nordseite)

Blick in das Oktogon

Regenten des westlichen Teils Europas von Sachsen und Pannonien bis nach Spanien zur Grenze am Fluss Ebro. Karl der Große wurde von Papst Leo III. im

Jahre 800 zum Kaiser gekrönt, womit das Heilige Römische Reich entstand. Byzanz erkannte die Kaiserkrönung Karls des Großen nicht an, so dass sich die Gegensätze zwischen dem fränkischen Reich und dem östlichen Kaiserreich verschärft hatten. Diese führten zu einem offenen Krieg, der schließlich 812 mit dem Frieden von Aachen endete. Mit diesem Friedensabkommen hatte Byzanz Karl den Großen als Kaiser anerkannt.

Die damaligen Gebiete Panonsek und das dalmatinische Kroatien waren unter der Herrschaft der Franken, während das rote Kroatien, was heute das

FREISING

18. Internationaler Kongress Renovabis

Der Kongress versammelte 350 Teilnehmer aus 30 Ländern; unter ihnen auch elf Teilnehmer aus Kroatien und acht Teilnehmer aus Bosnien-Herzegowina.

Mit der diesjährigen Thematik „Kirche – Medien – Öffentliche Meinung“ griff Renovabis einerseits eine Kernaufgabe des christlichen Selbstverständnisses auf: die Verkündigung des Glaubens, die über Medien geschieht. Zum anderen erstreckte sich das Themenfeld auch auf die Kirche als Objekt der Medien, über das immer wieder berichtet wird. Dieses oft spannungsreiche Verhältnis beleuchtete der 18. Internationale Kongress Renovabis in Freising – vor allem mit Blick auf die Situation in den Ländern Mittel-, Ost- und Südosteuropas.

Renovabis fördert seit vielen Jahren gezielt Medienprojekte im Osten Europas. Dazu gehören Journalistenwettbewerbe, Austauschprogramme

Bischof
Dr. Gebhard Fürst,
Vorsitzender der
Publizistischen
Kommission
der Deutschen
Bischöfskonferenz,
eröffnete den
18. Internationalen
Kongress
Renovabis

genommen, Sachlichkeit und Qualität der Darstellung lassen aber oft zu wünschen übrig. So behandelte der Kongress auch diesen Themenkomplex unter besonderer Berücksichtigung der Situation in Mittel- und Ost-

Jährlich im Spätsommer führt Renovabis, die Solidaritätsaktion der deutschen Katholiken mit den Menschen in Mittel- und Osteuropa, am Standort ihrer Geschäftsstelle in Freising einen Internationalen Kongress

durch. Diese Tagung richtet Renovabis im Auftrag der Deutschen Bischöfskonferenz seit 1997 aus. Die Veranstaltung mit Teilnehmern aus allen Teilen Europas dient der Information und Diskussion über wichtige Entwicklungen in Kirche und Gesellschaft in Mittel-, Ost- und Südosteuropa und hat sich zu einem wichtigen Forum des Dialogs zwischen Teilnehmern aus dem

Aktuelle Stunde zur Situation in der Ukraine, v.l.n.r.
Dr. Gerhard Albert, Stellvertreter des Hauptgeschäftsführers von Renovabis
Andrij Waskowycz, Caritasdirektor der griechisch-katholischen Caritas in der Ukraine,
Dr. Sergii Bortnyk, Mitarbeiter des Außenamtes der Ukrainischen Orthodoxen Kirche,
Bischof Stanislaw Szyrakoradiuk, römisch-katholischer Bischof von Charkiw-Saporischschja, Ukraine

und Ausbildungsprogramme für angehende Journalisten, die Realisierung von Internetauftritten und Mediens Schulungen – mittlerweile sind es mehr als 850 Medienprojekte mit einem Gesamtvolumen von über 16 Millionen Euro.

Wie international sich der 18. Internationale Kongress Renovabis, der vom 3. bis 5. September in Freising stattfand, gestaltete, zeigten die knapp 350 Teilnehmer aus 30 Ländern, unter ihnen auch elf Teilnehmer aus Kroatien und acht Teilnehmer aus Bosnien-Herzegowina.

Seit dem Amtsbeginn von Papst Franziskus hat die Berichterstattung in den nichtkirchlichen Medien zwar zu-

europä unter verschiedenen Aspekten (beispielsweise der „Medienethik“ und „Pressefreiheit“, aber auch der neuen Medien).

Als Mitwirkende konnten unter anderem Dr. Christiane Florin (Redaktionsleiterin „Christ und Welt“ in „DIE ZEIT“), Ingo Brüggengjürgen (Chefredakteur von „domradio“ in Köln), Marek Zając (Publizist und Moderator im polnischen Fernsehen) und Lidija Laković Vidulić (Redakteurin beim kroatischen Rundfunk) gewonnen werden. Die offizielle Eröffnung des Kongresses erfolgte durch Bischof Gebhard Fürst (Rottenburg-Stuttgart), der bei der Deutschen Bischöfskonferenz für den Bereich „Medien“ zuständig ist.

östlichen und westlichen Teil Europas entwickelt. Außerdem kommen Themen von gesamteuropäischer Bedeutung zur Sprache.

Grußworte an die bisherigen Kongresse richteten unter anderen Papst Franziskus, Würdenträger der Orthodoxen und der Evangelischen Kirchen, Bundeskanzlerin Dr. Angela Merkel, der Bundesminister für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung, Dirk Niebel und die Ministerpräsidenten von Bayern, Horst Seehofer, Baden-Württemberg, Winfried Kretschmann, Rheinland-Pfalz, Kurt Beck.

www.renovabis.de
Fotos: Angelika Kamlage

NAŠE ZAJEDNICE

SANKT AUGUSTIN

Susret ministranata Rajnsko-majnske regije

U subotu 5. srpnja ministranti iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) Rajnsko-majnske regije putovali su unatoč kišnom vremenu na svoj mi-

oltara služe. Nakon sv. mise i zajedničkog fotografiranja pred oltarom, doživjeli su veliko iznenađenje kad je u dvoranu, u kojoj su zbog kiše trebali

mio. Iako su bili u relativno malenoj dvorani, ipak su imali mogućnost igranja – pogađanja lopte u gol i badmintona, a oni najhrabriji su usprkos

Ministrantice i ministranti sa svojim voditeljima u samostanskoj crkvi u Sankt Augustinu

nistrantski sastanak, koji je ove godine održan u samostanu Stayler-misionara u Sankt Augustinu kod Bonna. Već su zarana ministranti i njihovi voditelji bili u autobusima, kombijima ili osobnim automobilima, kako bi se uputili prema Sankt Augustinu.

Putovanje nije dugo trajalo, premda se na cesti znala ispriječiti poneka „bauštela“. Ministranti iz HKM Darmstadt, Frankfurt am Main, Main-Taunus/Hochtaunus, Mainz i Wiesbaden polako su stizali ispred velikog samostana, na čijim ih je vratima dočekala s. Dubravka Žuro. S. Dubravka zajedno sa svojim sestrama milosrdnicama iz Splita brine za brojne članove samostana, u kojem je teološko učilište za članove Stayler-misionara, a koji su prisutni u više od osamdeset zemalja svijeta. Tu su najčešće na Teologiji bogoslovi iz Indije, Kine, te zemalja Afrike.

Nakon izlaska iz prijevoznih sredstava uputili su se prema prostranoj samostanskoj crkvi, u kojoj je uskoro započela sv. misa. Fra Ivan Čikara, dušobrižnik u HKŽ Frankfurt, predvodio je i propovijedao ministrantima, koji su ovaj put u sv. misi sudjelovali iz klupa, a ne s oltara, kako to inače čine. Nije im to naravno smetalo da aktivno, pjevanjem i čitanjem, zahvale Bogu za proteklu godinu i mogućnost da mu s

provesti poslijepodne, ušao „Zauberpater“ te svojim zanimljivim i duhovitim mađioničarskim nastupom obradovao sve koji su se tu zatekli.

Potom su se okrijepili te su zdušno prionuli rješavanju kvizova i zagonetki, koje je fra Marko Domazet Lošo, dušobrižnik u HKŽ Frankfurt, pripre-

kiši otišli na igralište ispred samostana te odigrali nogometnu utakmicu. Vrijeme je prolazilo i tako se približilo vrijeme povratka kućama. Svi su bili obogaćeni za još jedan lijepi susret i druženje. Potvrđena je želja za ministrantskim susretom i sljedeće godine.

fra Marko Domazet-Lošo

STUTTGART

Velika donacija stradalima

Organizaciji svih hrvatskih katoličkih zajednica grada Stuttgarta te Hrvatskih udruga Stuttgarta, uključenih u Koordinaciju, Hrvati Stuttgarta, okolice, mnogobrojni Nijemci i svi ljudi dobre volje na različite su se načine uključivali u akciju pomoći stradalima od poplava. Iz Stuttgarta je otišlo 13 šlepera veoma vrijedne pomoći stradalima u Slavoniji, Bosanskoj Posavini, Banjalučkoj regiji. Samo je jedan šleper bio vrijednosti 165.000 eura, jedan je prevezao bolničkih kreveta te ostalih medicinskih pomagala u vrijednosti 110.000 eura. Bilo je dana kada je više od stotinu dragovoljaca radilo po cijeli dan, preslagivalo robu koja je neprestano dolazila. Svi su danima bili na nogama, ali su bili ponosni i sretni da su mogli pomoći. Ukupna vrijednost poslanih pomoći za sada je preko 550.000 eura. Osim toga, u skladištu je još oko 50.000 eura vrijednosti robe koja čeka transport te još kreveta u vrijednosti više od 50.000 eura koje treba dostaviti. Što se tiče novčanih sredstava, još je dodatno u organizaciji hrvatskih katoličkih zajednica prikupljeno oko 32.000 eura. Tako, pomoć iz Stuttgarta, premda kap u moru potreba stradalih ljudi, iznosi više od 700.000 eura. Kada se sve zbroti, Hrvati Stuttgarta su barem djelomično ublažili bol i muku u poplavljenim područjima, ljudima koji su stradali. Sve su to činili samo s jednom željom: da se svi što prije vrate u svoje domove, da budemo zajedno sretni zbog bratske solidarnosti te normalizacije života.

www.franjevci-split.hr

MÜNCHEN

HKŽ München prvi put na Bennofestu

Hrvati Münchena predstavili su po prvi put svoju župu na tradicionalnom slavlju u povodu blagdana St. Benna – zaštitnika gra-

nom od najljepših münchenskih trgova, Odeonsplatzu, tradicionalni Benno-fest, u povodu blagdana St. Benna zaštitnika grada Münchena.

U tom slavlju sudjelovala je po prvi put i Hrvatska katolička župa München na čelu sa župnikom fra Borisom Čarićem. Promotivni župni stand bio je izuzetno dobro posjećen. Pored informacija o pastoralnom djelovanju župe brojni bavorski posjetitelji pokazali su veliko zanimanje za hodočasnička

kao što su licitarska srca i jastučići lavande.

„Izuzetno sam zadovoljan našim predstavljanjem na ovogodišnjem Benno-festu. Zanimanje za naš rad bilo je iznenađujuće veliko što me jako raduje. Takve velike manifestacije izvrсна su prilika za povezivanje i međusobno bolje upoznavanje te promoviranje „Lijepe naše“ ovdje u Münchenu“, izjavio je župnik HKZ München fra Boris Čarić. „Imajući u vidu da je Hrvatska katolička župa vrlo brojna, bilo je krajnje vrijeme da i Hrvati ponosno pokazu koliki je njihov potencijal u Münchenu“, izjavio je dopredsjednik župnog vijeća mr. Ante Moro.

Valja podsjetiti kako Hrvatska katolička župa bl. Alojzija Stepinca - München sa svojih 42.000 župljana predstavlja najveću hrvatsku katoličku zajednicu u iseljeništvu. Njenom je zaslugom kroz proteklih 67 godina odvojenosti od matične domovine očuvan identitet i vjera hrvatskog čovjeka na tim prostorima.

Tekst i snimka: www.franjevci-split.hr

da Münchena. U organizaciji Katoličkog vijeća Münchenske nadbiskupije u subotu 26. lipnja održan je na jed-

mjestu u Hrvatskoj u sklopu ljetovanja u „Lijepoj našoj“ te su uz dobru kapljicu i slastice dobili male darove,

ALTÖTTING

Hrvati 41. put na hodočašću

Hrvati katolici, koji se na misna slavlja okupljaju u hrvatskim katoličkim župama u Baraskoj, hodočastili su u nedjelju 29. lipnja 41. put u poznato bavorsko marijansko svetište Altötting.

Svečano misno slavlje predvodio je dubrovački biskup Mate Uzinić. Oca biskupa i okupljene vjernike pozdavao je župnik Hrvatske katoličke župe u Münchenu fra Boris Čarić pritom istaknuvši kako je biskupova nazočnost u Altöttingu iskaz zajedništva Crkve u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini s hrvatskim iseljeništvom.

Mons Uzinić je istaknuo: „Očekivali ste, da će doći vrijeme povratka u domovinu. Za to se nažalost nisu stvorili uvjeti. Naprotiv, iz nekih ideoloških i drugih razloga, događa se novi val iseljavanja. Domovina i vas treba, domovini treba i vaša prisutnost.“ Vise od 2000 okupljenih vjernika i ovoga su puta čuli poruku kako im je vjera pomogla da nadiđu opasnosti na koje su naišli dolaskom u tu zemlju blagostanja i potrošač-

kog društva. Organizator hodočašća je Hrvatska katolička misija Regensburg na čelu sa svojim vodite-

ljem vlč. Josipom Antoncem, koji je nedavno proslavio 40. obljetnicu svećeništva.

Ivan Galesić

KELKHEIM

Zahvalna misa i uvođenje ministranata

Na zahvalnom misnom slavlju u povodu završetka školske godine, u nedjelju 13. srpnja, u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu

Vukman je zahvalivši Bogu za sva Njegova dobročinstva u protekloj vjeronaučnoj godini, zahvalio i vjeroučiteljicama s. Magdaleni i gospođi Ma-

to što bismo svi trebali činiti", kazao je fra Marinko.

Povratak u „Zemlju mašte“

Ministranti su jedni drugima pomogli obući ministrantsko ruho

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus osnažena je sa sedmanest novih ministranata i ministrantica, koji su toga dana uvedeni u službu. Djeca, koja su se cijelu godinu pri-

tildi na njihovu trudu u predavanju i svjedočenju vjere vjeroučenicima te je zahvalio roditeljima što su spremno svoju djecu darovali u službu oltara. Pritom je spomenuo izvrsne primjere u

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus organizirala je u povodu završetka školske i vjeronaučne godine, u subotu 5. srpnja, izlet u Phantasialand kod Kölna. Na izlet

Zajednička fotografija iz „Phantasialand-a“ za uspomenu

premala na vjeronaučnim susretima, po prvi put su te nedjelje obukla ministrantsko ruho. Uz pratnju svojih „kumova“, već prekaljenih ministranata, učinila su veliki korak te prešla iz kupa uz oltar.

Novi ministranti i ministrantice od sada će svake nedjelje u crkvama u Kelkheimu, Bad Soden i Bad Homburgu biti uz oltar i tako vršiti svoju ministrantsku službu. Župnik fra Marinko

povijesti, koji su, dopustivši da Kristovo sjeme u njima pronade plodno tlo, te su donosili obilat rod za sebe, svoju obitelj i prijatelje i za cijeli svijet. Sv. Franjo, sv. Benedikt, sv. Ivan Pavao II., bl. Majka Tereza bili su ljudi koji su najprije obdareni Bogom, a potom sami sebe darovali Bogu i svijetu. Jedino uz uzajamno darivanje možemo očekivati da će Riječ Božja u nama i preko nas donijeti stotruk rod. To je neš-

je krenulo oko devedesetero djece i mladih te njihovih roditelja. U toj „Zemlji mašte“ izmjenjivali su se krajevici mistične Kine, dalekog Meksika, opasne Afrike, kulturnog Berlina i fantastičnog grada Wuze i svaki je mamio svojim različitim, ali neodoljivo privlačnim izgledom i događanjima. Sudionici su toga dana doživjeli još puno lijepoga te su obećali da će ponovno doći. **fra Filip Mimica**

GOTALOVO – GOLA

Zlatna misa mons. Alojzija Petrovića

Pedesetu obljetnicu misništva proslavio je u nedjelju 29. lipnja mons. Alojzije Petrović. Bilo je to zahvalno misno slavlje na svetkovinu svetih Petra i Pavla te u sklopu mjesnog proštenja Ivanja u Gotalovu, rodnom mjestu mons. Petrovića u župi Gola. Na početku misnog slavlja preč. Josip Grošić pročitao je pismo varaždinskog biskupa mons. Josipa Mrzljaka koji je zlatomisniku Petroviću čestitao jubilej poželjevši mu da ga i u daljnjem njegovom životu Gospodin prati i krijepi svojom milošću. Propovijedao je slavljenik mons. Petrović. „Najveći dio svojeg svećeničkog služenja proveo sam u dušobrižničkoj službi za Hrvate katolike izvan domovine. Sve te godine bile su na svoj način vrijeme radosti i kušnje, uspjeha i neuspjeha. Božjom milošću mogao sam pobjeđivati sve zapreke i pomagati mnogima da uznapreduju u čestitosti i kao ljudi, kao vjerni katolici i pravi domoljubi. To mi je uvijek davalo utjehu i snagu.“ Na kraju misnog slavlja zahvalio je svima koji su ovo slavlje uveličali, a napose prisutnim svećenicima. Mons. Petrović

ću su, uz prigodne darove, čestitali i načelnik Općine Gola dr. Stjepan Milinković, predstavnici gostiju iz Mađarske te dobrovoljnog vatrogasnog društva Gotalova čiji je mons. Petrović i počasni član. Mons. Alojzije Petrović rođen je 20. svibnja 1938. u malom prekodravskom mjestu Gotalovu uz mađarsku granicu. U mjestu je pohađao pučku školu nakon čega upisuje gimnaziju u Koprivnici, ali ubrzo, od 2. razreda, nastavlja školovanje kao

sjemeništarač u Zagrebu. Godine 1957. upisuje Bogoslovni fakultet u Zagrebu, koji prekida zbog dvogodišnjeg služenja vojnog roka. Za svećenika je zaređen na Petrovo 1964. godine po rukama kardinala Franje Šepera. Prvo je službovao dvije godine kao upravitelj župe Stari Farkašić i župe Šišinec uz rijeku Kupu, da bi nakon toga vršio službu kapelana godinu dana u župu Bednja i tri godine u župi Pitomača. U jesen 1971. godine preuzima službu dušobrižnika hrvatskih katolika na privremenom radu u Njemačkoj te je imenovan voditeljem Hrvatske katoličke misije sa sjedištem u Koblenzu u biskupiji Trier, gdje je na toj dužnosti proveo 33 godine sve do zasluzene mirovine 1. prosinca 2004. godine. Godine 2001. imenovan je monsinjorom – kapelanom Svetog Oca, a godinu ranije primio je i Zlatnu medalju Varaždinske biskupije uz proslavu 30. obljetnice HKM u Koblenzu. U godini svog umirovljenja izdao je i monografiju „33 godine u dijaspori – HKM Koblenz 1970.– 2003.“

I.K./J.V.

ZAGREB

Misa na početku Hrvatskih svjetskih igara

Svijetom je bijelim poći, al' doma je uvijek doći, nikad ne zaboravi, bio je slogan trećih Hrvatskih svjetskih igara (HSI), koje su od 21. do 26. srpnja u Zagrebu okupile 750 amaterskih sportaša hrvatskih korijena iz 25 zemalja, koji su se natjecali u 16 sportskih disciplina. Želja organizatora, Hrvatskoga svjetskog kongresa, bila je promicanje zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske.

Uoči otvaranja igara u ponedjeljak 21. srpnja euharistijsko slavlje u zagrebačkoj prvostolnici predvodio je zagrebački pomoćni biskup mons. Mijo Gorski, u koncelebraciji sa svećenicima iz domovine i inozemstva, prenio je portal Glasa Koncila.

„Hrvatske svjetske igre, premda se tako zovu, više su od sporta, i više od igre. I to je znak ovog trenutka, znak povezivanja i želje za zajedništvom. Znak želje da se ne zaboravi podrijetlo, da se ne prekine veza, ona duhovna, katolička, narodna. Znak da vjerujete u domovinu svojih djedova i baka, očeva i majki. Želio bih da svi vi, koji ste došli iz raznih zemalja, ali iz istoga korijena hrvatskoga, i vi koji

trajno boravite u ovoj našoj domovini, prepoznate Božje djelovanje koje nas zbližava i tako otvara nove mogućnosti, nove perspektive naroda i pojedinaca“, napomenuo je biskup Gorski. Istaknuo je kako su zagrebačka katedrala i grob bl. Alojzija Stepinca mjesto dobrodošlice, jačanja i hrabrenja u vjeri i djelovanju svih hrvatskih vjerni-

ka. „On koji je i sam bio vrstan sportaš neka vas prati svojim blagoslovom, ne samo tijekom ovih igara, nego i tijekom vaše životne trke da prispijete svome trajnome cilju, svome Bogu i Spasitelju“, rekao je biskup. Pozdravnu riječ u ime Hrvatskoga svjetskog kongresa uputio je fra Šimun Šito Ćorić.

IKA

ČITLUK-JASENSKO

Jubileji franjevac Splitske provincije

U nedjelju 20. srpnja u crkvi Sv. Franje u Čitluku-Jasenskom, filijali sinjske župe Čudotvorne Gospe Sinjske, petorica franjevac Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu proslavili su svoje jubileje, ukupno 175 svećeničkih godina. Dvojica su od njih zlatomisnici – fra Šimun Čugura i fra Josip Čugura s po 50 godina svećeništva, a trojica su srebrni jubilarci – fra Frano Čugura, koji je dosad vodio hrvatske katoličke zajednice Bietigheim-Bissingen, Illingen i Vaihingen a.d. Enz u biskupiji Rottenburg-Stuttgart, a ovih dana odlazi na službu voditelja Hrvatske katoličke misije (HKM) Berlin, fra Ivan Čugura, voditelj HKM Freising, i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu dr. fra Andelko Domazet, koji su proslavili po 25 godina misništva. Svečano misno slavlje predvodio je provincijal fra Joško Kodžoman.

Tekst i snimka: www.franjevci-split.hr

MALA
SUBOTICA

Domovinska proslava 100. obljetnice Schönstatta

U Maloj Subotici kod Čakovca u subotu 23. kolovoza cjelodnevni duhovni programom proslavljena je peta obljetnica izgradnje i posvete prvoga Schönstattskog svetišta Majke Tripud Divne u Hrvatskoj te je održana domovinska proslava 100. obljetnice samog Pokreta koji je utemeljio njemački palatinac o. Josef Kentenich. Proslava je održana pod geslom „Zajedno u Savezu ljubavi“ u spomen na 1914. godinu kada je mala skupina vjernika na čelu s o. Kentenichom, dana 18. listopada, sklopila prvi Savez ljubavi s Marijom u kapelici u Schönstattu, gradiću pokraj Koblenza u Njemačkoj. Zahvalno misno slavlje za osnutak i djelovanje toga međunarodnog pokreta unutar Ka-

toličke Crkve predvodio je varaždinski biskup Josip Mrzljak u zajedništvu s dvadesetak svećenika – članova i podupiratelja Schönstattskog pokreta. Na misi se okupilo više tisuća hodočasnika iz svih krajeva Hrvatske koji su sa sobom na poseban blagoslov donijeli mnogobrojna hodočasnička svetišta Majke Tripud Divne u obliku drvenih „oltarića“ s Marijinom slikom. Hodočasnička svetišta tako su pristigla iz Zagreba, Slavonije, pa čak i iz stradalničke Gunje, Istre, Dalmacije i Dubrovnika, te ostalih krajeva „Lijepe naše“ u kojima su zaživjeli krugovi Akcije hodočasničke Gospe kojom se vjernici posvećuju na život u molitvi, činjenje djela ljubavi i misionarsko zauzimanje za druge. Misa, koja je

proslavljena na oltaru na otvorenom u Marijinu perivoju, zaključena je pohodom do kapelice Majke Tripud Divne, koja je potpuno identična pravećištu u Schönstattu, kao i 200-njak njih u stotinjak zemalja diljem svijeta. Biskup Mrzljak sudjelovao je i u popodnevnom svečanom duhovnom programu koji se sastojao od molitava, duhovnih pjesama, klanjanja pred Presvetim, svjedočanstava članova, blagoslova hodočasničkih svetišta te obnove Saveza ljubavi s Marijom koji za članove Schönstattske obitelji predstavlja vrelo blagoslova za kršćanski život.

Sve okupljene na domovinskoj proslavi velikog jubileja pozdravio je ravnatelj svetišta u Maloj Subotici o. Christoph Horn, koji je osobito zahvalio biskupu Mrzljaku na dolasku i predvođenju slavlja. Milodari prikupljeni na misi namijenjeni su dovršenju gradnje Hodočasničkog doma u tom svetištu koje tijekom godine okuplja sve više vjernika i članova sve brojnije Schönstattske obitelji. Biskup Mrzljak čestitao je svim članovima Hrvatske schönstattske obitelji jubilej koji će se svečano proslaviti u listopadu u samom Schönstattu te je izrazio zadovoljstvo što svetište u Maloj Subotici na području Varaždinske biskupije okuplja i povezuje hodočasnike iz cijele domovine koji tu obnavljaju svoj Savez s Marijom kako bi ih ona vodila svome Sinu i poticala na činjenje dobrih djela u svakodnevnom kršćanskom životu.

ika/gk

fra Ivica Alilović svećenik redovnik

Dana 18. kolovoza u Gospodinu je preminuo fra Ivica Alilović, svećenik, redovnik, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Rođen je 25. ožujka 1938. godine u mjestu Rovna, župa Busovača. Osnovnu školu započinje i završava u školama općine Vitez. Godine 1952. odlazi u sjemenište Visoko, gdje pohađa i završava Franjevačku klasičnu gimnaziju. Franjevački habit oblači 14.7.1957. u Kraljevoj Sutjesci, a svećane zavjete položio je 8.12.1963. u Sarajevu. U istom gradu, 2.5.1965. zaređen je za svećenika. Nakon redjenja odlazi u Njemačku gdje uz pastoralni rad pohađa i završava Teološki fakultet u Mönchengladbachu. Godinama je bio na službi dušobrižnika u Njemačkoj: u mjestima Gladbach, Essen, Oberhausen, Wirges, Hadamar, Bad Camberg-Erbach i Niederhar. U rodnoj BiH obnašao je službe župnika u župi Dolac n/L te gvardijana i župnika u Fojnici (1979.–1985.). Nakon Fojnice odlazi u Hrvatsku na službu župnika u Gornje Bogičevce i Okučane, a potom je djelovao kao župnik u HKM Baja u Mađarskoj. Fra Ivičino zdravstveno stanje se naglo pogoršalo 2013. u Njemačkoj. Nakon blagog oporavka, vraća se u Fojnicu, u Samostan Duha Svetoga, 12.12. 2013. Preminuo je 18. kolovoza, u 7.05 sati u bolnici „Fra Mato Nikolić – Nova Bila“. Fra Ivicu pamtimo kao dobrog franjevca i revnog svećenika. Sv. misu zadušnicu u župnoj i samostanskoj crkvi Duha Svetoga u Fojnici predvodio je sarajevski nadbiskup kardinal Vinko Puljić 19. kolovoza, a ukopni obred predvodio je provincijal fra Lovro Gavran. U koncelebraciji je bilo preko 80 fratara i svećenika te mnoštvo vjernika, među njima preko 20 časnih sestara i bogoslova. Sv. misu su animirali prof. dr. fra Danimir Pezer i fojnički Veliki zbor „Fra Nenad Dujic“, pod ravnanjem Damira Iviša i s. Simplicije Budimir. Oproštajne govore održali su folnički gvardijan fra Nikica Vujica i voditelj HKM Aachen fra Franjo Trogrlić. Oproštajna pisma poslali su i apostolski administrator Biskupije Limburg pomoćni biskup Manfred Grothe i Brigitta John, predsjednica Udruge Kruh sv. Ante u Njemačkoj te Raif Dizdarević. Misa zadušnica slavljenja je i u crkvi sv. Mauriciusa 26. kolovoza u Bad Camberg-Erbach. Fra Ivica Alilović je pokopan 19. kolovoza u franjevačkoj grobnici na groblju Karausi u Fojnici. ■

Božo Tvrdinić pastoralni referent

U nedjelju 17. kolovoza u 11 sati u bolnici u Ludwigsburgu preminuo je gospodin Božo Tvrdinić. Rođen je 7. svibnja 1949. u Čovićima/Ličko Lešće. Od 1994. godine djelovao je kao pastoralni referent u hrvatskim katoličkim zajednicama Ludwigsburg i Korntal, u biskupiji Rottenburg-Stuttgart. Svečano se 29. lipnja oprostio od zajednica i vjernika te je trebao 1. rujna poći u zasluženu mirovinu.

Pokojnik je sa suprugom Gabrielom imao četvero djece, dva sina – Johanna i Philippa i dvije kćeri – Katharinu i Annu. Djed je unuka Jonasa. Pogrebni obred bio je u petak 22. kolovoza u 13.15 sati na groblju u Ludwigsburg-Pflugfelden. ■

vlč. Petar Lovašen svećenik

Svećenik Varaždinske biskupije Petar Lovašen preminuo je u nedjelju 20. srpnja u Svećeničkom domu u Varaždinu, nakon duge i teške bolesti, u 78. godini života i 53. godini svećeništva. Vlač. Lovašen rođen je 25. svibnja 1937. godine u Đurđevcu. Zaređen je za svećenika 1. srpnja 1962. godine u Đurđevcu po rukama nadbiskupa Franje Šepera. Nakon što je zaređen za svećenika bio je gotovo godinu dana kapelan u Križevcima. Od 1963. pa do 1977. godine bio je upravitelj župa Gvozdanjsko i Divuša. Godine 1977. dodijeljen je za inozemnu pastvu u Francuskoj (Nica) gdje je bio hrvatski dušobrižnik sve do umirovljenja 1996. godine. Kao umirovljenik boravio je najprije u Svećeničkom domu u Zagrebu, a posljednjih šest godina proveo je u Svećeničkom domu u Varaždinu.

Pokopan je u rodnom Đurđevcu u srijedu 23. srpnja. Sprovodne obrede na đurđevačkom groblju i misu

zadušnicu u župnoj crkvi Sv. Jurja mučenika predvodio je varaždinski biskup mons. Josip Mržljak u zajedništvu s više od petnaest svećenika, prijatelja, znalaca i vjernika iz više župa. Oproštajne riječi uputili su domaći župnik Marko Rac i Lovašenov nasljednik na službi voditelja Hrvatske katoličke misije u Nici u Francuskoj, delegat za hrvatsku pastvu u Francuskoj i okolnim zemljama vlač. Stjepan Čukman, koji je kazao: „Dragi Petre, ovdje ti želim reći veliko hvala u ime svih Hrvata sa Azurne obale, kojim si 19 godina vjerno svećenički služio. Tvoji su tragovi ostali na jugu Francuske kao vjernoga i požrtvornoga svećenika koji si ostao vjeran do konca života našem Bogu, zaljubljen u svoju i našu Hrvatsku koju si svim bićem volio. Svoju si mladost i najbolje godine života posvetio svojoj Katoličkoj Crkvi u Hrvata. Sve nedaće koje su te mljele i lomile ostavile su trag na tvome tijelu“, kazao je u oproštajnom govoru vlač. Stjepan Čukman. Liturgijsko pjevanje predvodio je domaći zbor.

IIKA-GK

Migration als Ort der Theologie

Tobias Keßler (Hg.), „Migration als Ort der Theologie“, Weltkirche und Mission – Band 4, Verlag Friedrich Pustet, Regensburg, 2014, 208 S.

Band 1–3 der Reihe „Weltkirche und Mission“ dokumentieren jeweils die Referentenbeiträge im Rahmen der Jahrestagungen des Instituts für Weltkirche und Mission (IWM) aus Frankfurt am Main. Neben den Jahrestagungen veranstaltet das IWM auch Studientage zu Themen der am Institut vertretenen Forschungsfelder. Mit dem vorliegenden Band 4 erscheint erstmalig eine Zusammenstellung von Aufsätzen, die sich am Thema eines IWM-Studientags orientiert. Unter dem Titel „Zieh weg in das Land ... das ich Dir zeigen werde“ (Gen 12,1). Migration als Ort der Theologie“ wurde im Kontext der Veranstaltung im Mai 2013 die Frage nach der Bedeutung des Migrationsphänomens für die theologische Reflexion näher beleuchtet. Dazu knüpfte das Symposium an den seit dem Zweiten Vatikanischen Konzil geläufigen theologischen Grundbegriff der „Zeichen der Zeit“ an in dem Bewusstsein, dass sich die Rede von den Zeitsignaturen kei-

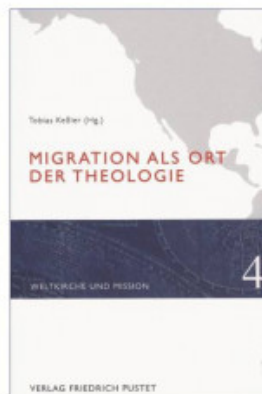
neswegs in der Beschreibung der pastoralen Herausforderungen der Gegenwart erschöpft. Vielmehr geht es dabei um die Anerkennung der Würde profaner Ereignisse und Phänomene angesichts der sich in ihnen offenbarenden Gnade Gottes. Auf diesem Weg wird die Geschichte als Ort theologischer Erkenntnis neu gewichtet. Es hat sich gezeigt: Die theologische Würdigung von Migration als einem Ort, an dem Gottes Heilsplan – häufig auch inmitten großer Not – sichtbar und erfahrbar wird, eröffnet eine Perspektive, die zugleich einen neuen Umgang mit der Thematik auf der Ebene pastoralen Handelns nahelegt und ermöglicht.

Neben den Beiträgen der Tagungsreferenten (Regina Polak – „Migration als Ort der Theologie“; Anna

Fumagalli „Die Interpretation der Bibel im Kontext von Migration: ein Gewinn für alle“; Gioacchino Campese (Theologies of Migration: Present and Future Perspectives)

enthält der vorliegende Band Aufsätze weiterer Autoren (P. Frido Pflüger SJ, Stefan Schohe, Jorge E. Castillo Guerra, Gemma Tulud Cruz und Hans-Joachim Sander), die sich gut in die genannte Thematik einfügen. Mit den Ausführungen von Autoren ist es zudem gelungen, Reflexionen von außerhalb des deutschen Sprachraums mit in den Blick zu nehmen. Als Herausgeber dieses Bandes freue ich mich, Ihnen diese Texte vorlegen und damit einen Beitrag für die theologische Diskussion auf diesem Gebiet leisten zu können.

P.T.K.

Staza u život

Ante Tonča Komadina, „Staza u život“, Caritas biskupija Mostar-Duvno i Trebinje-Mrkan, Mostar, 2012., 246 str.

O knjizi „Staza u život“ dr. Ante Tonče Komadine sabrani su članci objavljeni u Crkvi na Kamenu od siječnja 2008. do svibnja 2012. u rubrici „U vjeri, nadi i ljubavi“. Tijekom mnogo godina, kako se ističe u predgovoru autor dr. Ante Tonča Komadina, govorio je studentima teologije, budućim svećenicima te vjeroučiteljima, o božanskim krjepostima vjere, ufanja i ljubavi. Tijekom predavanja, ali također i u brojnim susretima i razgovorima s vjernicima, očitovao se jako zanimanje za neke teme što ih omeđuju te tri fundamentalne kršćanske krjeposti koje svoj izvor imaju u Bogu

i svakog kršćanina u svakodnevnom životu približuju Bogu te se po njima ostvaruje također neraskidivo prijateljstvo i život u Bogu u vječnosti. Upavo zato je, kako objašnjava autor, počeo pisati i objavljivati u Crkvi na Kamenu članke pokušavajući na jednostavan i svakom čitatelju blizak i razumljiv način odgovoriti na neke upite koji uvijek iznova isplivavaju na

površinu kada se razmišlja i razgovara o opsežnom i bogatom području krjeposti vjere, nade i ljubavi. Nerijetko je govor o tim temama obučen u ruho sumnji, što vjernike dovodi u dvoumicu i čini ih nesigurnima. Objavljeni članci u knjizi ne obuhvaćaju

sav onaj široki, gotovo neiscrpni spektar tema vezanih uz teološke krjeposti vjere, ufanja i ljubavi, ali je autor nastojao obraditi one koji po njegovu mišljenju, na vjernika ostavljaju najupečatljiviji dojam, kada ih zapljusnu nedoumice, sumnje, zbunjenosti i nesigurnost. Objavljeni članci u knjizi svrstani su u četiri poglavlja sa zasebnim naslovima. To su: Opravdani vjerom, U nadi pozvani, Ljubav je od Boga i Tvoja je riječ svjetlo mojoj stazi. Zanimajući kronološki redoslijed objavljivanja članaka u Crkvi na Kamenu, autor je želio postići veću međusobnu povezanost obrađenih tema u kojima bi se trebalo moći prepoznati smjerice što ih jasno i nedvojbeno daje kršćanski čudoredni nauk kako živjeti u vjeri, nadi i ljubavi. Zato je knjiga i naslovljena „Staza u život“. Na kraju knjige dosesen je djelomičan popis literature za one koji se žele obogatiti dodatnim spoznajama o božanskim krjepostima vjere, ufanja i ljubavi. Autora bi, kako ističe u predgovoru, posebno veselilo kada bi knjigu koristili njegovi studenti kao korisni priručnik te da knjiga bude od koristi i svećenicima u pastoralu. A.P.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi prijatelji!

Stigao nam je rujan, a s njim i novi izazovi i nova školska godina. Za početak tog predstojećeg razdoblja i vaše opuštanje pripremili smo vam zanimljivu priču, jer smo uglavnom nakon odmora raspakirali svoje kovčeg. I nadalje nam budite dobro!

Snimka: P. Mariens, www.pixelio

Zanimljiva priča

Jadikovka starog kovčega

Upretrpanom podrumu među mnogim zaboravljenim, potrebnim i nepotrebnim stvarima stoji jedan kožnati kovčeg. Izbljudjelost boje s tragovima nošenja i otrcanosti očiti su znakovi njegove rabljenosti. Pokraj njega stoji novi kovčeg. Izrađen iz modernog neoštetljivog materijala, skoro blistavog izgleda, pun ljepote i znatiželje. Dosad ga stari kovčeg uopće nije uočavao, jer je predugo tugovao zbog svog umirovljenja. „A, možda su ovog novog uvijek potajno stavljali negdje na nevidljivo mjesto“, pomislio je ogorčeno. „Sad mi dolazi konačni kraj, bacit će me“. Tako razmišljajući o svojoj predstojećoj sudbini nije ni primijetio da ga novi kovčeg znatiželjno promatra. Primijetivši očevito gledanje svog novog susjeda, stari kovčeg je očekivao koji prezirni komentar tog napuhanog „zelenjaka“. Međutim ugodno i pristojno obraćanje tog „mladog“ ga iznenadi: „Oprosti, što te smetam, ali, promatram te već duže vrijeme, reci mi, zašto djeluješ tako tužno? Zar ne voliš putovati? To je naša sudbina i naš smisao života, jesi li već zaboravio?“ Stari kovčeg se tužno nasmiješi: „Da, tako sam i ja mislio u mladim danima, ali sad nakon trideset godina tog stalnog putovanja umorio sam se, postalo je monotono, i što je još gore, više me ne trebaju, pa imaju tebe.“ Mladi kovčeg pogleda malo ozbiljnije: „Kako mogu putovanja biti monotona? Pa, vidiš cijeli svijet. Svugdje stigneš, upознаš nove zemlje, vidiš puno novoga – to je zanimljivo. Od monotonije ni traga.“ Stari kovčeg će još tužnije: „Ah, ti si kovčeg od djece mog vlasnika. Oni putuju kroz cijeli svijet. Ja sam kovčeg mog vlasnika, koji je prije cijele vječnosti došao ovamo u Njemačku i nikud drugdje nije putovao osim u Hrvatsku. Uvijek su me pretrpavali, i tek što bih stigao u moj hrvatski podrumski dom, opet bih se spremali natrag. Ovi moji ljudi nisu znali što hoće. Da poludiš? A, pričali su uvijek o nekom povratku – tako sam se i ja stalno nadao mom nastanjenju i povratku u moj podrum, odakle sam došao. To me kroz godine iscrpilo.“ Mladi kovčeg

Snimka: Images07/08-2013

iznenađeno pogleda. Tiho dodaje: „Znam što misliš, iako sam ja odavde. Ali bio sam već u tvom hrvatskom podrumu, koji put. O nekakvom povratku nisam nikad ništa čuo. Kuda, kamo i zašto? Pa, moji ljudi ovdje žive, rođeni su tu, pripadaju ovamo, kao i ja. Nemoj biti tužan. Vidiš da te čuvaju, trebaju te još.“ Stari kovčeg se razalošćeno divio tom modernom životnom shvaćanju, rado bih i on imao takvo gledište. Ali znao je da su njegova razmišljanja čvrsto povezana s vlasnikovim. Iako se i on navikao na ovaj njemački podrum, ipak je to desetljećima

stara iščekivanje povratka postalo nesumljivo neizbrisivi dio njegove biti, što nije lako odbaciti. Starenje je stiglo u stalnoj nadi i iščekivanju. Sva uvjerenja mladog kovčega nisu ga mogla razuvjeriti u nešto drugo. Tako se stari kovčeg pomirio sa sudbinom ubrzo nestanka.

Međutim, jednog lijepog dana, pojavi se njegov stari vlasnik i počeo ga brisati i pripremati. Kad mu je rekao: „Eh, stari moj, idemo opet kući, idemo malo dulje u Hrvatsku.“ Stari kovčeg se iznenadio i ujedno razveselio. Neće ga znači baciti.

Još ga trebaju. Opet se nastavlja dalje, ali bit će drukčije. Njegov vlasnik ne radi više, umirovljenik je, pa zato će sad šetati po volji između Hrvatske i Njemačke. Bilo mu je drago. Znao je da je ovo neka vrsta nekakvog povratka, možda ne u uobičajenom smislu. Ništa definitivno, niti konačno, ali to ne može niti očekivati, jer ostala obitelj ostaje ovdje. Dolazit će opet ovamo, to mu je bilo jasno, samo što će razmaci putovanja biti dulji, što mu, s obzirom na starost, baš potpuno odgovara.

Prije odlaska mladi kovčeg ga pozdravi riječima: „Vidiš, trebaju te još. A, mi ćemo se vidjeti za koji mjesec opet. Blago tebi, ti imaš ustvari dva podrumski doma, s kojima si povezan, dok ja imam samo ovaj jedan. Možda i ja uspijem doživjeti na isti način starost i imati dva doma.“ Stari kovčeg krenuo je na put u staru domovinu s iskustvom novonastalog razdoblja u životu, koje može biti utjeha dugog iščekivanja, strepljenja i nade... ■

BARBARSTVO DŽIHADISTA

U ime mača

Argumentiranje besmisleno: džihadisti „Islamske države“ (IS) isključuju sva ograničenja, koja smo tijekom povijesti usvojili. Borba im dopušta da se potpuno predaju svojim nagonima.

Film „Andrej Rubljov“ Andreja Tarkovskoga spada u majstorska djela kina. U njemu se pripovijeda istinita životna priča jednog genijalnog slikara ikona i svećenika. Film igra u Rusiji 15. stoljeća. U jednoj sceni Tataari napadaju grad Wladimir. Kolju sve što im stane na put. Ubijaju, osakaćuju, siluju, krađu. Tarkowski majstorski prikazuje kojim osjećajima te azijske horde pritom postupaju – one ubijaju s užitkom. Kad se ubojice pokazuju u snimkama izbliza, zapanjeni gledamo bukteće oduševljenje na njihovim licima. Ti ljudi su odložili sve civilizacijske ograde, mogu popustiti svojim najprimitivnijim potrebama i impulsima. Oni su dostigli ulitativno oslobođenje. Jer su posve bez osjećaja i druge ljude svode na objekt uživanja, oni su postigli zenit svoje seksualne potencije i mogu se potpuno otvoreno ponašati kao zvijeri. Aktualne televizijske slike i džihadističke videosnimke na Youtube-u podsjećaju me na tu scenu, jednu od najupečatljivijih u povijesti filma. Ako se pitamo, kako su beduini arapskoga poluotoka u 7. stoljeću ili Mongoli u 13. stoljeću svijet osvajali i pljačkali – „Islamska država“ (IS) pokazuje nam, kako su postupali. Bili su vođeni divljom potrebom uništiti i osvojiti sve što su poželjeli.

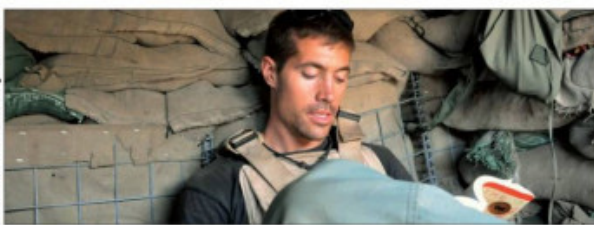
Otkupljujući džihad

Moderne regularne vojske moraju disciplinirati destruktivnu energiju mladih ljudi i upravititi je u organizirane tijekomove. Odredbe ratnoga prava moraju se poštivati, ne smije se bespoštedno postupati brutalno, vojni zapovjednici moraju biti načistu s primjerenišću uporabe sredstava i izbjeći kolateralne štete. Borci „Islamske države“ ne moraju se brinuti za sve te stvari. Time što se posvete džihadu, oni odbacuju sve okove civiliziranog ponašanja. Gledamo zadovoljeno lice neskrivenoga barbarstva.

Onaj tko je opsjednut džihadom ima znatnu moć. U orgijaskoj groznici on može silovati, ubijati i pljačkati. Zahvaljujući pranju mozga, kojemu je bio podvrgnut, on svoje postupanje legitimira svojom religijom. A ako umre, on kao ide izravno u nebo, gdje

preka, koja im dopušta osvajati, ubijati, razarati, silovati. Takozvani nevjernik samo je više objekt, kojim džihadist može postupati po miloj volji. S džihadistima se ne može debatirati, i zato ih se plašimo. Oni govore o svo- me božanskom nalogu – podizanju globalnog kalifata –, ali njihova sredstva nadilaze taj cilj. Njihova praksa nije ljudskost drugoga i dopušta ultimativnu pobjedu zločinca nad žrtvom, vjernika nad nevjernikom, muškarca nad ženom, gospodara nad robom. Žrtva nema nikakva prava; može se nadati samo milosti, ponižavajućoj gesti svemoćnoga pobjednika. Takve milosti može biti u određenim slučajevima, ako se žrtva obrati na islam; što je slično duševnom silovanju. Ove horde u današnje se vrijeme ne ukazuju na konjima nego u terenskim vozilima i s

Snimka: Medill School of Journalism

Poznati američki ratni reporter i novinar James Foley, kojeg su u kolovozu zvjerski smakli IS-džihadisti, opisao je u jednom članku kako su mu vjera i molitva davali snagu i nadu još u zatvoru u Libiji. „Počeo sam moliti krunicu. To je molitva koju su molile moja prabaka i moja majka. Molio sam 10 Zdravomarija te između svake po jedan Očenaš. Dugo je trajalo, gotovo sat vremena brojeći 100 Zdravomarija na koljenima. To mi je pomoglo sačuvati koncentraciju. Clare i ja smo molili zajedno i glasno. Osjećalo se da dobivamo energiju govoreći svoje slabosti i nade zajedno, kao u razgovoru s Bogom, više nego u tišini i sam.“ R.I.P., James!

72 djevice jedva čekaju da mu stoje na usluzi za sve vijekove vjekova. IS-borci utjelovljuju sve ono što je tijekom civilizacije bilo kanalizirano: seksualne i destruktivne energije mladih ljudi. Džihad može, kako vidimo, obrnuti taj proces te iznova fokusirati energije i potrebe, koje mladi ljudi u civiliziranom društvu moraju potiskivati. U današnjem zapadnom svijetu neposredno se sankcionira svaki oblik agresije još u dječjem vrtiću. Naši sinovi moraju odrastati poput mirnih djevojčica te svoje (seksualne) energije mogu trošiti samo u sportu i pri agresivnim kompjuterskim igrama, u kojima danomice ubijaju tuceta virtualnih neprijatelja.

Bez respekta prema dostojanstvu drugih

Umjesto da sjede pred kompjuterskim zaslonom, džihadisti mogu svoje fantazije doživjeti u stvarnosti, uživo, na stvarnom ratnom polju, pod zastavom božanskog naloga. Umjesto sublimiranja, vladavina grubosti bez pre-

minobacačima, ali kada dolaze, zemlja se još uvijek tresce. Oni razvijaju crne zastave i smrt vole više od života; ali tek, nakon što okušaju tijelo podjarmljenih žena. Oni miniraju kipove, crkve, sve što im padne u ruke: dostojanstvo drugoga se ne poštuje.

Moralni zahtjevi nisu prikladni

Njihovi motivi nama su nerazumljivi. Njima se priključuju mladi ljudi sa solidnim šansama za budućnost. Oni ostavljaju školu i brak, da bi se borili u jednom ratu, u kojem je odrubljivanje glave žrtvi, dakle njezino krajnje poniženje, inicijacijski obred. Mladi ljudi, koji mašu mačem, koji više ne poznaju ni za kakve sumnje, oslobađaju se na ovaj način od svojih posljednjih sputanosti. Brojne džihadističke video-snimke daju dokaz za taj brutalni kameondopski obred. Nazočni, koji sudaživljaju taj odlučujući trenutak, koji nadilazi sve granice, su nerвозni, jer ubojica (Killer) nije uvijek

Nastavak na str. 25

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

Molitva za progonjene kršćane u Iraku

U pozdravu na francuskom papa Franjo je pozvao vjernike da mole za sve progonjene kršćane u svijetu, posebno u Iraku. Sveti Otac je dodao da mole i za sve „vjerske nekršćanske manjine koje su također progonjene. Htio bih pozdraviti i lijepu francusku obitelj koja je bila na ulazu u Dvoranu, koja je došla iz Francuske s dva magarca i šestero djece! Evo ih tamo, to su oni! To su oni ... Ma, magarci nisu ušli?“, u šali je rekao Papa. „Posebni“ su gosti na audijenciji bili i predstavnici i igrači nogometnog kluba za koji navija papa Franjo – Atletico San Lorenzo de Almagro, koji su na hodočašće u Rim došli kao pobjednici južnoameričkoga kupa – Copa Libertadores, kojega su osvojili prvi puta u povijesti. Papa je poručio da je taj klub dio njegovog „kulturnog identiteta“, jer je od mladosti navijao i navija

za taj klub iz Buenos Airesa, te danas ima člansku iskaznicu br. 88.235. Igrači su sa sobom u dvoranu Pavla VI. donijeli i pobjednički pehar, te Papi darovali klupski dres. Klub je inače osnovao jedan salezijanac 1908. godine, a Papa – koji je kao kardinal Jorge Mario Bergoglio posvetio i klupsku kapelicu novoga stadiona Gasometer – njegov je počasni član od 2008.

Kako je u srijedu 20. kolovoza molio za mir i kršćane koje progone u Iraku i na Bliskome istoku, tako se Papa u nedjelju 24. kolovoza prisjetio Dana ukrajinske neovisnosti i državnosti. Pred više desetetaka tisuća vjernika iz cijeloga svijeta, Sveti Otac izrazio je svoju žalost zbog ratnoga sukoba koji traje u toj zemlji i zbog žrtava, te je istaknuo da su njegove misli kod ljudi koji žude za mirom. Njegove misli danas, rekao je nakon molitve, posebno idu „ljubljenom zemlji Ukrajini koja danas slavi nacionalni blagdan, svim njezinim sinovima i kćerima, njihovim žudnjama za mirom i srećom, ugroženima stanjem napetosti i sukoba koji se izgleda ne smanjuje, uzrokujući puno

patnje među civilnim stanovništvom. Povjerimo Gospodinu Isusu i Mariji cijelu naciju i molimo ujedinjene za žrtve, njihove obitelji i one koji pate. Primio sam pismo od jednoga biskupa koji govori o svoj toj boli. Molimo zajedno Majku Božju za tu ljubljenu zemlju Ukrajinu na dan nacionalnoga slavlja: Zdravo Marijo“, rekao je Papa i nakon molitve s vjernicima na Trgu sv. Petra zazvao: „Marijo, Kraljice mira, moli za nas!“

M. K.

OBAVIJESTI

Hodočašće u Svetu Zemlju

Hrvatska katolička misija Mainz organizira hodočašće u Svetu Zemlju od 5. do 12. ožujka 2015. Cijena putovanja i punog pansiona iznosi 1200 eura. Daljnje obavijesti na: HKM Mainz, Emmeransstr. 17, 55116 Mainz; tel. 00496131229454; e-mail: hkm.mainz@arcor.de

NAGRADNA KRIŽALJKA

Mala Gospa

Rješenje poslati najkasnije do 28. rujna

8. rujna se slavi 1, 2, 3	Žene koje po- laze neku skolu	„Lumen“	Emilija Kokić	Talijan- ski komičar	Mariofil Soldo	Čudo- rede	Blagdan sv. Ćne	Govor, izraz	Ivan Zak	Sisavac iz poro- dice kuna	Prevodi- teljica Kovač	Glazbe- ni znak za ton	Cincari, Vlasi
Ono što je među- sobno splteno	1				2								
Rijeka u Italiji		Osvajač „Amfibij- ski tran- sport“			Lejdi Oreb								
Nadi- mak Ivice Olića			Kovina (Ih) Država (Ottawa)						Svako zašto ima svoje... 3				
Splitski pjevač Jelavić					Drama Ive Brešana Belgija						Američij Bilo kamo		
Američki pjesnik Pound				Čvrste cjeline Kazaški pjevač								Urugvaj Slikar Gliha	
Nenad Nin- čević		Natrij Produkt gorenja						Treći svećeni- čki red					
Hercego- vački franjevac Buntić								Raditi ecerski posao, jekat					
Kiseline								...kao Njivice		„Mjesni odbor“ „Tona“			Format papira
Golema životi- nja: zla sila								Nena- glašena riječ					

NAŠE ZAJEDNICE

BERLIN

Njemački predsjednik Gauck odlikovao Mirka Vidačkovića

Njemački predsjednik Joachim Gauck 10. srpnja u dvorcu Bellevue u Berlinu uručio je priznanja zaslužnima u Njemačkoj na području intergracije. Među onima, koji su primili savezni križ za zasluge intergracije, bio je i istaknuti dugodišnji socijalni radnik Hrvat Mirko Vidačковиć iz Waiblingena.

Mirko Vidačковиć je kao dipl. socijalni radnik Caritasa u biskupiji Rottenburg-Stuttgart brinuo više od četrdeset godina u Rems-Murr-kotaru za dobrobit ljudi s migracijskim podrijetlom, među kojima je bilo ponajviše njegovih sunarodnjaka-Hrvata. Najprije je 1971. godine utemeljio NK „Dinamo“ Stuttgart, a nakon toga 1987. godine i Hrvatsku kulturnu i športsku udrugu „Zrinski“ Waiblingen, koja bilježi velike sportske uspjehe u kuglanju, nogometu, košarci, balotama i folkloru. Predsjednik je te Udruge više od dvadeset godina. Zdušno se zauzimao da se sportska društva uključe i usko surađuju s već postojećim mjesnim udrugama.

Mirko Vidačковиć bio je više godina aktivni član župnog vijeća župe Sv. Ante u Waiblingenu kao i Biskupijskog vijeća Biskupije Rottenburg-Stuttgart. Napokon je našao vremena u Waiblingenu i za Inegracijsko

Mirko Vidačковиć s njemačkim predsjednikom Joachimom Gauckom, suprugom Stankom, sinovima Tomislavom i Krešimirom i unukom Markom

vijeće, u kojem zastupa interese svih Hrvatica i Hrvata. Uz ovo posljednje, koje ima posebno značenje, Mirko Vidačковиć je dosad primio i brojna druga odlikovanja: srebrena (za 25) i zlatna značka (za 40 godina) rada u njemačkom Caritasu; počasna značka Vlade pokrajine Baden-Württemberg za razvoj sporta; plaketa Württemberskoga nogometnog saveza (WFV Stuttgart); značka Kuglačkog saveza Baden-Württemberg za 25 godina članstva; plaketa grada

Waiblingena za razvoj sporta; plaketa grada Waiblingena za dragovoljni rad; zlatna plaketa Hrvatskoga nogometnog saveza (HNS) za razvoj sporta u dijaspori te ovogodišnji savezni križ za zasluge intergracije koje mu je uručio njemački predsjednik Joachim Gauck u Berlinu. Na svečanosti dodjele saveznog križa za zasluge intergracije u Berlinu u pratnji Mirka Vidačковиća bila je i njegova supruga Stanka, sinovi Tomislav i Krešimir i unuk Marko. ■

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT

Nastavak sa str. 23

siguran a ruka mu možda još drhti. Oni viču „Allahu akbar“, da ga podrže, da se konačno riješi i posljednjeg ostatka sumnji, koje su možda još u njemu. On reže nožem i od zarobljenika pravi zaklanu životinju. On od sad nije obvezatan nikakvu moralu na svijetu. On sad može ubijati i u tomu nalaziti zadovoljenje, a njegovi ga drugovi poštuju. On je razbio okove civilizacije. Engleski filozof, pisac i kulturni kritičar George Steiner primijetio je jednom, da se Židove mrzi, jer su oni izumili ideal moralnoga i etičkoga usavršavanja. Čovječanstvo ih zato mrzi, jer ono neprestano pokušava ispuniti te moralne zahtjeve, ali uvijek

iznova zakaže. Ono zakazuje, jer nitko ne može udovoljiti tim visokim moralnim zapovijedima. Islamski džihad zaobilazi taj egzistencijalni problem.

Ultimativni borac

On dopušta vjernicima isključiti glas razuma i savjesti. Oni sad mogu vršiti sirovo seksualno nasilje. Glas hordi je glas orgijastičkog užitka. Te horde kasape muškarce i dječake, a od djevojčica i žena prave seksualne robinje. Ljudi su opet tako nezaštićeni, kao što su bili deset tisuća godina, prije nego što smo dokinuli žrtvovanje ljudi i otpočeli sa sporim i bolnim procesom prevladavanja naše užasne naravi. Džihad je zato moćan, jer može

isključiti mukotrpno izborena ograničenja, koja smo usvojili tijekom civilizacijskoga procesa. Džihad donosi svijetu ultimativna borca, koji više ne poznaje nikakve ograde. Ti ljudi ne trebaju nikakav politički ili religiozni program. Njihova pogonska snaga nije nikakva socijalna ili ekonomska uskraćenost. Njihova apsurdna predodžba globalnoga kalifata također je izlika poput svih drugih suludih ideja, koje zahtijevaju ubijanje nevjernika, da može nastati raj čistih vjernika. Ne, radi se samo o želji za silovanjem i razaranjem. Naša kultura ima za to jedno ime: zlo.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 20.08.2014, von Leon de Winter)

Priredio: T. G.

Krafne

Došla baka u pekaru i traži 500 krafni od čokolade... Kaže joj pekar: – Nemamo toliko krafni.

I tako ona tjedan dana za redom dolazi i pita istu stvar, pa pekari odlučili napraviti 500 krafni od čokolade. Dođe baka sljedeće jutro i pita opet za krafne, a pekar sa smješkom kaže:

- Imamo 500 krafni!
- Baka će nato:
- E, teško ćete ih prodati!?!

Kod liječnika

Došao veterinar kod liječnika. Ovaj ga primi u ordinaciju i kaže: – Izvolite sjesti. Kažite, gdje vas boli? Nato će mu veterinar:

- Lako ti je tako.

Hvala, super!

– Sine, sad je zvala učiteljica. Dobio si jedinicu iz pismenog iz hrvatskog jezika. Koja je bila tema?

- Kako sam se proveo na ljetnim praznicima?
- I što si napisao?
- Dobro, hvala na pitanju?!?!

Glupo pitanje

Pita Perica učiteljicu:

- Je li Tihi ocean uvek tih?
- Možeš li mi postaviti gluplje pitanje? – upita učiteljica.
- Kada je umrlo Mrtvo more?!?!

Pogriješili zgradu

Nosili Mate i Štef glasovir na 30 kat, kad su stigli kaže Mate Štefu:

- Imam jednu radosnu i jednu tužnu vijest.
- Štef će nato:
- Ajde reci najprije tu radosnu, pa nakon toga tužnu.
- Mate će:
- Stigli smo na 30 kat, ali smo pogriješili zgradu.

Sedam potreba svake supruge

Lubav – Efežanima 5,25 kaže: „Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju da je posveti, očistivši je u kupelji vode uz riječ.“ Muškarci, volite li svoje žene više od svega ostalog (nakon Krista); više od posla, hobija, vaših prijatelja, obitelji, pa čak i djece?

Pažnja – Žene žele da ih se sluša i da je muškarcima stalo do onoga što će reći. Slušate li svoje žene? Potvrđujete li to vašim djelima?

Zaštita – Žene žele da njihovi muževi štite obitelj. Štitite li svoju obitelj od svega što joj prijeti?

Sigurnost/odanost – Žena hoće biti sigurna da će muževi ostati s njom zauvijek. Može li vam uistinu vjerovati da ju nećete prevariti?

Vrednovanje – Žene žele da ih muškarci vrednuju više zbog onoga što jesu, nego onoga što čine. Jeste li

joj spremni reći da ju cijenate? Dajete li joj komplimente?

Suosjećanje – Činjenica je da će muškarci i žene reagirati drugačije na određenu situaciju. Moguće je da će prije zaplakati te emotivnije proživljavati određene stvari. Osim toga, žele malo romantike u braku. Zato bi muževi trebali biti nježniji, ljubazniji i romantičniji. Jeste li strpljivi sa ženama, dopuštajući joj da procesuiru stvari na drugačiji način? Jeste li romantični?

Partnerstvo – Žene ne žele same činiti određene stvari. One žele sudionništvo u odgajanju djece i odlučivanju oko kućanskih stvari. Žele nekoga tko će živjeti s njima u punom smislu riječi, a ne život dviju odvojenih osoba u istom kućanstvu. Pronalazi li žena takvog partnera u vama?

Ron Edmondson, ronedmondson.com;
(Prijevod: samopismo.net); ovdje prema www.bitno.net

Krumpiri u kaputiću od pancete

Sastojci za 4 osobe: 8 srednjih mladih krumpira (1,2 kg); 200 g šampinjona; 100 g luka; 100 g; ploški sira (Podravca, edamera); 1 žlica nasjeckanog peršina; 8 ploški Pancete Podravka; 40 g maslaca; 100 g kiselog vrhnja, sol, Crni papar Podravka i 1 žličica Vegete.

Priprema: Krumpir dobro operite i stavite kuhati u ljusci, pazite da se neprekuha da se ne bi raspao. Kuhane krumpire ocijedite, ohladite i po dužini prerežite. Žličicom izdubite unutrašnjost. Na maslacu popirjajte sitno nasjeckani luk, oko 5 minuta, dodajte fino narezane šampinjone i pirjajte dok se tekućina ne pokuha. Dodajte i unutrašnjost krumpira, Vegetu, nasjeckani peršin, kiselo vrhnje pa sve zajedno promiješajte, poparite i još kratko popirjajte. Svaki krumpir napunite smjesom, stavite sir,

poklopite (dva po dva) i omotajte slaninom. Stavite u pećnicu zagrijanu na 180 °C i pecite oko 20 minuta.

Posluživanje: Tople krumpire poslužite sa salatam.

Savjet: Kad režete krumpir stavljajte obje polovice jednu kraj druge da biste ih poslije lakše poklopili.

www.vegeta.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

U	Z	N	E	S	E	N	J	E	□	R	U	Č	A	K
□	A	O	N	A	C	□	B	L	A	Ž	E	N	E	
D	R	V	A	R	□	K	O	V	□	E	L	A	N	
J	A	K	□	S	L	A	L	O	M	□	O	L	A	
E	V	A	□	S	T	A	V	A	K	□	G	F		
V	A	□	I	M							R	O	G	E
I	N	A	Č	E							I	M	A	T
C	A	B	E	T							J	A	R	I
E	K	A	□	A							E	R	I	K

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

VIERZEHNHEILIGEN

Pastoralni skup 2014.

Zapadna civilizacija u raskoraku između vjere i razuma – tema je godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz Zapadne Europe, koji će se održati od ponedjeljka 22. do četvrtka 25. rujna u Kući za daljnja usavršavanja Nadbiskupije Bamberg u Vierzehnheiligen (Vierzehnheiligen 7-9, 96231 Bad Staffelstein), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

Tijekom susreta o temama „Odnos vjere i razuma u kasnoj antici“ i „Teo-

Snimka: www.bildungshaeuser-vierzehnheiligen.de

logija o vjeri i razumu Ivana Pavla II.“ govorit će dr. Ivan Bodrožić. Dr. Mladen Parlov govorit će o vjeri i razumu u Srednjem vijeku i skolastici“ i „Vjeri kao temelju kršćanskoga duhovnog ži-

vota“. „Novovjekovlje: veliko razdruživanje vjere i razuma“ i „Nužnost kršćanske vjere u oblikovanju „europskog razuma“ nazivi su predavanja o kojima će govoriti dr. Boris Vulić. ■

ZAGREB

Primopredaja službe ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu

Dosadašnjeg ravnatelja fra Josipa Bebića naslijedio je dr. Tomislav Markić, svećenik Zagrebačke nadbiskupije.

U Tajništvu Hrvatske biskupske konferencije obavljena je 5. i 6. rujna primopredaja službe ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu između dosadašnjeg ravnatelja fra Josipa Bebića, svećenika Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, i novog ravnatelja dr. Tomislava Markića, svećenika Zagrebačke nadbiskupije. Primopredaja je izvršena pred mons. dr. Perom Sudarom, pomoćnim biskupom vrhbosanskim i predsjednikom Vije-

ća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu, i mons. Encom Rodinisom, ge-

neralnim tajnikom Hrvatske biskupske konferencije.

Predsjednik Vijeća za inozemnu pastvu mons. Sudar zahvalio je dosadašnjem ravnatelju na četverogodišnjem obavljanju ove odgovorne službe, kojoj je povjerena koordinacija rada 180 hrvatskih katoličkih misija širom svijeta, a novom ravnatelju poželio je Božji blagoslov u budućem djelovanju, priopćeno je iz Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. IKA

FRANKFURT AM MAIN

Hrvatski katolički kalendar za 2015.

Iz tiska je izašao jednolisni Hrvatski katolički kalendar za 2015. godinu, u izdanju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Kalendar je posvećen Svetoj Obitelji.

U kalendaru su istaknuti i hrvatski sveci i blaženici, a doneseni su i termini hodočašća Hrvata katolika u marijanska svetišta u Njemačkoj i u Lurd u Francuskoj.

Daljnje obavijesti i narudžbe na telefon:

0049 (0)69 9540480;

fax. 0049 (0)69 95404824;

E-mail:

delegatur@kroatenseelsorge.de

Gospina crkva na brdu Okit iznad Vodica